Доклад относно резултатите от извършена междинна оценка за изпълнението на Областна стратегия за развитие на област Русе 2014-2020 към 31.12.2016 г.

„Институт за управление на програми и проекти“ ООД

I. СЪДЪРЖАНИЕ

I. СЪДЪРЖАНИЕ 1
II. ВЪВЕДЕНИЕ 2
1. Нормативно основание за извършване на междинната оценка 2
2. Методика за извършване на междинна оценка за изпълнението на ОСР и индикатори за оценка 3
II. ИЗЛОЖЕНИЕ – ДОКЛАД С РЕЗУЛТАТИ ОТ МЕЖДИННА ОЦЕНКА НА ОСР РУСЕ 2014-2020 г. 6
1. Постигнат напредък по изпълнението на целите и приоритетите за развитие на областта през изтеклия период 6
1.1. Изпълнение на Стратегическа цел 1: „Икономическо сближаване във вътрешнорегионален, национален и европейски план чрез развитие на собствения потенциал на Област Русе и използването на европейски механизми.“ 6
1.2. Изпълнение на Стратегическа цел 2: „Социално сближаване чрез преодоляване на междурегионалните и вътрешнорегионални различия в социалната сфера, ограничаване на риска от социална изолация и създаване на условия за развитие и реализация на човешкия капитал.“ 11
1.3. Изпълнение на Стратегическа цел 3: „Териториално сближаване чрез балансирано, интегрирано и устойчиво развитие на транспортната и комуникационна инфраструктура в областта, подобряване на селищната среда и интензифициране на междурегионалното, трансграничното и транснационално сътрудничество“ 25
1.4. Изпълнение на Стратегическа цел 4. „Опазване на околната среда и енергийна ефективност“ 36
2. Резултати от междинната оценка съгласно критериите за оценка на изпълнението на областната стратегия за развитие 41
3. Резултати от наблюдението и оценката на изпълнението на общинските планове за развитие 46
4. Използвани през периода ресурси за постигане целите на областната стратегия за развитие 47
5. Възникнали проблеми и предприетите действия от компетентните органи за тяхното преодоляване 51
6. Прогноза за очакваното изпълнение на целите и приоритетите на областната стратегия за развитие до края на периода на действие 52
7. Предложения за актуализация на областната стратегия за развитие 54
III. ЗАКЛЮЧЕНИЕ 56
IV. СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ 57
V. СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ОСНОВНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ 58
VI. СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ТАБЛИЦИ И ФИГУРИ 59

II. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият доклад представя резултатите от междинната оценка на Областната стратегия за развитие (ОСР) на област Русе 2014-2020 г. за периода 2014-2016 г. Изготвен е от „Институт за управление на програми и проекти" ООД (Изпълнител) в съответствие с нормативните разпоредби, регулиращи провеждането на регионална политика в Република България и изискванията междинната оценка да се разработва от независима организация на органа на изпълнение на ОСР на област Русе – Областна администрация Русе.

1. Нормативно основание за извършване на междинната оценка

Областната стратегия за развитие на област Русе за периода 2014-2020 г. е основополагащ, стратегически, динамичен документ и важен инструмент при формирането и провеждането на устойчиво и балансирано областно развитие в посочената територия. Документът определя средносрочните цели и приоритети за развитие на областта, както и стратегическите насоки за разработване на общинските планове за развитие.

В Закона за регионалното развитие, чл.33 ал.1 се регламентира извършването на междинна оценка към средата на периода на действие на документа. Съгласно чл.33 ал.2 от същия нормативен акт междинната оценка включва:

1. оценка на първоначалните резултати от изпълнението;

2. оценка на степента на постигане на съответните цели;

3. оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси;

4. изводи и препоръки за изпълнението на съответния документ.

За осигуряване на информация и публичност на изпълнението на областната стратегия за развитие се изготвя междинен доклад.

В съответствие с чл.30 от ППЗРР **междинният доклад** за изпълнението на областната стратегия за развитие се изготвя, като се отчитат резултатите от междинната оценка на изпълнението й.

Междинният доклад съдържа информация относно:

1. постигнатия напредък по изпълнението на целите и приоритетите за развитие на областта през изтеклия период;

2. резултатите от междинната оценка съгласно критериите за оценка на изпълнението на областната стратегия за развитие;

3. резултатите от наблюдението и оценката на изпълнението на общинските планове за развитие;

4. използваните през периода ресурси за постигане целите на областната стратегия за развитие;

5. възникналите проблеми и предприетите действия от компетентните органи за тяхното преодоляване;

6. прогноза за очакваното изпълнение на целите и приоритетите на областната стратегия за развитие до края на периода на действие;

7. предложения за актуализация на областната стратегия за развитие.

Основната цел на настоящата оценка на ОСР на област Русе е да представи точна информация на заинтересованите страни (министерства и ведомства, регионални и местни власти, икономически и социални партньори, неправителствени организации, граждански сдружения и др.) за резултатите от изпълнението на документа.

2. Методика за извършване на междинна оценка за изпълнението на ОСР и индикатори за оценка

Изготвянето на междинна оценка за изпълнението на ОСР (2014-2020), включи извършването на следните ***поддейности:***

- Определяне на методика за извършване на междинна оценка за изпълнението на ОСР и индикатори за оценка;
- Преглед на предходни оценки, анализ и оценка на първоначалните резултати от изпълнението;
- Анализ и оценка на степента на постигане на целите и приоритетите за регионално развитие в област Русе през периода 2014-2016 г. на основата на настъпили промени в икономическото, социалното, инфраструктурното развитие и околната среда;
- Оценка на устойчивостта на постигнатите резултати и на очертаната тенденция към средата на периода на действие на ОСР, от гледна точка на избрани икономически, социални и екологични показатели, в т.ч. констатирани възникнали нови проблеми и потенциал за бъдещо развитие;
- Оценка на ефективността и ефикасността на използваните финансови инструменти (вкл. на ЕС) и на усвоените ресурси за изпълнение на целите и приоритетите на ОСР;

- Оценка на организацията и координацията на компетентните органи и ефективността на работа на административните структури в процеса на разработване, изпълнение, наблюдение и оценка на ОСР, вкл. по отношение на прилагането на принципа на партньорство, механизми за събиране на данни по заложените в ОСР индикатори и осигуряването на информация и публичност за изпълнението на ОСР;
- Формулиране на изводи и препоръки за актуализация на действащата ОСР и/или разработване на ОСР за следващ планов период.

Изготвянето на оценката премина през следните ***последователни фази***:

- Идентифициране на проблемната ситуация;
- Анализ на заинтересованите страни;
- Подготовка на оценката;
- Събиране на данни;
- Анализ и интерпретация на информацията;
- Вграждане на резултатите в политиката за местно и регионално развитие.

При изготвянето на оценката са използвани следните ***подходи и методи***:

- **Наблюдение** - най-прекия метод за събиране на данни и информация за изготвяне на междинна оценка на ОСР, въпреки че в доста от случаите при интерпретиране на резултатите от наблюдението се влага голяма доза субективно отношение.
- **Проучване** - за изготвяне на качествена междинна оценка е необходимо проучване на документи, информация и данни от различни дирекции и отдели в общините от региона и областната администрация, Бюрото по труда, Териториалното статистическо бюро, Интернет, изследване на познания и мнения, чрез въпросници и/или анкета и др.
- **Описание** – описват се факти, данни, резултати от изпълнението на ОСР, констатации, препоръки и изводи.
- **Анализ и Синтез** – анализира се базовата входяща информация и данни и се обобщават резултатите за нивото на изпълнение на ОСР.
- **Оценка** – оценява се степента на изпълнение, степента на постигане на заложените цели, ефективност и ефикасност на използваните ресурси и други.
- **Сравнение** – сравняват се данни, факти, показатели и резултати. На база сравнението се правят изводи и препоръки.
- **Работа в екип** – съгласуваност, разпределение на задачите и пълен синхрон в действията на екипа за изготвяне на междинната оценка за изпълнение на ОСР.

- **SWOT анализ** – анализ на силните и слабите страни, възможностите и заплахите за изпълнение на Областната стратегия за развитие до остатъка от периода на нейното действие.
- **Индексен метод** - изравнява равнището на даден показател или индикатор, заложен в Областната стратегия за развитие към неговото равнище в минал период или към равнище на минало време, прието за база.
- **Графични методи** – за изобразяване на данни, факти, тенденции, чрез геометрически изображения на функционална зависимост с помощта на линии на равнината. При изготвяне на междинната оценка и проекта на актуализиран документ на Областната стратегия за развитие ще се прилагат всички видове графици, като диаграми за сравнение на време и редове, криви за разпределение, графици, статистически кардиограми и др.

Изпълнителят е извършил оценката на база на надеждни статистически, фактологически и финансови данни от официалните източници на информация и от собствено проучване.

В структурно отношение оценката и доклада следват залегналата последователност в ЗРР и ППЗРР. Индикаторите за оценка са определи в таблици 5.1. и 5.2. на ОСР 2014-2020.

II. ИЗЛОЖЕНИЕ – ДОКЛАД С РЕЗУЛТАТИ ОТ МЕЖДИННА ОЦЕНКА НА ОСР РУСЕ 2014-2020 г.

1. Постигнат напредък по изпълнението на целите и приоритетите за развитие на областта през изтеклия период

Приетата Визия от ОСР Русе 2014-2020 г. е: област с национално значение, представляваща интегрална част от Дунавското пространство с добре развита икономика и инфраструктура, съпоставима с европейските стандарти за качество на живот, съхранено природно и културно наследство, открояваща се като значителен фактор в национално, транснационално, междурегионално, трансгранично и европейско сътрудничество, обединяваща по най-ефективен начин потенциала на местните ресурси за устойчив, приобщаващ и интелигентен растеж.

Основната стратегическа цел е: интензивно и устойчиво икономическо, социално и териториално развитие, създаващо условия за постигане на стандарт на живот, съпоставим с този на развитите европейски страни. Утвърждаване на област Русе като приоритетен център за България в Дунавския регион и движеща сила в СЦР на междурегионалното, транснационалното и трансгранично сътрудничество.

За изпълнение на основната цел са поставени **4 стратегически цели и общо 12 приоритета,** изпълнението на които е представено по-долу по цели.

Бе извършен и преглед на предходни оценки. В съответствие с чл. 32 от ЗРР за областната стратегия за развитие не се изготвя предварителна оценка. Друга междинна оценка също не е изготвяна, затова настоящата оценка представя по-долу резултатите за периода 2014-2016 г.

1.1. Изпълнение на Стратегическа цел 1: „Икономическо сближаване във вътрешнорегионален, национален и европейски план чрез развитие на собствения потенциал на Област Русе и използването на европейски механизми.“

Приоритет 1.1. „Подкрепа за повишаване конкурентоспособността на малкия и средния бизнес и развитие на икономика, основана на знанието, иновациите и новите технологии“ допринася за постигането на следните цели: развитие на ефективна бизнес инфраструктура за подкрепа на стопанската инициатива и предприемачеството и повишаване конкурентоспособността на малкия и средния бизнес чрез стимулиране на въвеждането на нови технологии, иновативни практики и създаването на клъстери; подобряване на условията за привличане на чуждестранни инвестиции във всички сектори

на икономиката; приоритетно развитие на икономиката на знанието, изграждане на високотехнологични паркове; стимулиране на партньорства между научните институции, публичния и частния сектор от областта и извън нея.

Реализираните проекти и дейности са представени в таблицата по-долу:

Таблица 1.1.1. Реализирани проекти и дейности по Приоритет 1.1.

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение				Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16	статус	
1	Проекти за стартиране на самостоятелен бизнес - 12 бр. подкрепени проекти за предприемачество	Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси"	Бизнес организации	х			Изпълнен	200
2	Проекти за повишаване на конкурентоспособността на предприятията чрез внедряване на иновативни продукти/процеси, енергийна ефективност, международно признати стандарти, приложни научни изследвания, технологично обновление - 39 бр. предприятия, получили подкрепа	Оперативна програма "Развитие на конкурентоспособността на българската икономика"	Бизнес организации	х	х		Изпълнен	62 544
3	Проекти по процедура "Повишаване на производствения капацитет" - 41 бр. предприятия, получили подкрепа	Оперативна програма "Иновации и конкурентоспособност"	Бизнес организации		х	х	Текущ	40 198
4	Проекти за подобряване на конкурентоспособността на предприятията от хранително-вкусовата промишленост - 2 бр. предприятия, получили подкрепа	Програма за развитие на селските райони	Бизнес организации	х	х		Изпълнен	1 130
Общо Приоритет 1.1. Подкрепа за повишаване конкурентоспособността на малкия и средния бизнес и развитие на икономика, основана на знанието, иновациите и новите технологии								**104 072**

Източник: Справки в ИСУН и ИСУН 2020

Общото изпълнение на приоритета спрямо планираният финансов ресурс е **93%**, което може да се окачествти като отлично. Изпълнението съставлява и **80%** от постигането на стратегическа цел 1 и **26%** от постигнатият напредък за цялата ОСР.

Приоритет 1.2. „Опазване и развитие потенциала на природните дадености и културно-историческото наследство в областта за насърчаване и укрепване на туристически сектор в нея“ допринася за постигането на следните цели: популяризиране на природните забележителности и на културно-историческото наследство на областта чрез маркетинг и реклама на туристически продукти, основани на местния потенциал; стимулиране на специфични за района видове туризъм; развитие на извънградските зони и крайбрежните ивици като места за отдих и туризъм.

Реализираните проекти и дейности са представени в таблицата по-долу:

Таблица 1.1.2. Реализирани проекти и дейности по Приоритет 1.2.

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение				Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16	статус	
1	Проект "Реки на времето" - подкрепящ и увеличаващ интереса към конкурентноспособни туристически атракции на територията на общините Русе, Иваново, Борово, допринасящ за диверсификация на туристическия продукт, намаляване на териториалната концентрация и по-равномерно разпределение на ползите от туризма	Оперативна програма "Регионално развитие"	Община Русе, Община Иваново, Община Борово	х			Изпълнен	408
2	Проект "Развитие на културно-исторически атракции в градски туристически ансамбъл"	Оперативна програма "Регионално развитие"	Община Русе	х			Изпълнен	3 895
3	Проект "Изграждане на туристическа инфраструктура - съоръжения и места за отдих в община Борово, област Русе - туристическа пътека с места за отдих и атракции в поземлен имот 200, местност „Умището”, землище с. Батин, община Борово" - изградена е туристическа пътека с обща дължина 2400,00 м. в землището на с. Батин.	Програма за развитие на селските райони	Община Борово	х	х		Изпълнен	325
4	Проект "Експониране на местното етнографско, историческо и природно наследство"	Програма за развитие на селските райони	Община Борово	х	х		Изпълнен	325

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение				Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16	статус	
5	Проект "Експониране на етнографското наследство и природните забележителности на община Ценово с прилагане на компютърни технологии"	Програма за развитие на селските райони	Община Ценово	x	x		Изпълнен	387
6	Проект "Изграждане и популяризиране на еко пътека по долното течение на река Янтра и доставка на нова мобилна сцена за културни мероприятия в община Ценово"	Програма за развитие на селските райони	Община Ценово	x	x		Изпълнен	245
7	Проект "Информационни центрове за културно историческо наследство в Община Ценово"	Програма за развитие на селските райони	Сдружение "Инициативи БГ"	x	x		Изпълнен	106
8	Проекти за развитие на селски туризъм от частни предприемачи - 5 броя, подкрепени проекти	Програма за развитие на селските райони	Бизнес организации	x	x		Изпълнен	1 950
9	Проект "Преустройство на съществуваща сграда - масивна двуетажна сграда със сутерен в информационен център с почивна станция и изграждане на павилион за образователни занятия в с. Бръшлен"	Оперативна програма "Развитие на сектор Рибарство"	Община Сливо поле	x	x		Изпълнен	397
Общо Приоритет 1.2. Опазване и развитие потенциала на природните дадености и културно-историческото наследство в областта за насърчаване и укрепване на туристически сектор в нея								**8 038**

Източник: Справки в ИСУН, ПРСР

Общото изпълнение на приоритета спрямо планирания финансов ресурс е **18%**, което може да се окачестви като незадоволително. Изпълнението съставлява и **6%** от постигането на стратегическа цел 1 и **2%** от постигнатият напредък за цялата ОСР.

Приоритет 1.3. „Насърчаване развитието на селскостопанския, горския и рибарския сектори в областта и диверсификация на икономическите дейности в по-малките населени места с наличен потенциал за това чрез въвеждане на алтернативни производства и услуги“ допринася за постигането на следните цели: развитие на конкурентоспособни селскостопански, горски и рибарски сектори, използващи ефективно местния потенциал; диверсификация на икономиката в по-малките населени места. Реализираните проекти и дейности са представени в таблицата по-долу:

Таблица 1.1.3. Реализирани проекти и дейности по Приоритет 1.3.

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение				Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16	статус	
1	Проекти за подобряване на земеделската техника - модернизиране на земеделски стопанства - 2 бр. предприятия, получили подкрепа	Програма за развитие на селските райони	Бизнес организации	x	x		Изпълнен	650
2	Проекти за инвестиции в земеделски стопанства - 11 бр. стопанства, получили подкрепа	Програма за развитие на селските райони	Бизнес организации		x	x	Текущ	13 228
3	Проекти за инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти - 1 бр. предприятия, получили подкрепа	Програма за развитие на селските райони	Бизнес организации			x	Текущ	106
4	Проекти за стартова помощ за млади земеделски стопани - 17 бр. стопани, получили подкрепа	Програма за развитие на селските райони	Бизнес организации			x	Текущ	833
5	Проекти за инвестиции в развитие на малки стопанства - 12 бр. стопанства, получили подкрепа	Програма за развитие на селските райони	Бизнес организации			x	Текущ	352
6	Проект "Залесяване на неземеделски земи в с. Копривец, общ. Бяла"	Програма за развитие на селските райони	"ЕЛ" ЕООД	x	x		Изпълнен	9
7	Проект "Първоначално залесяване на неземеделски земи в Община Ветово"	Програма за развитие на селските райони	Община Ветово	x	x		Изпълнен	161
8	Проект "Създаване на горски култури"	Програма за развитие на селските райони	Община Борово	x	x		Изпълнен	336
9	Изпълнение на горскостопански план с мероприятия за горите на община Борово	Централен бюджет	Община Борово	x			Изпълнен	7
10	Залесяване на запустели горски територии и отглеждане	Общински бюджет	Община Сливо поле	x			Изпълнен	28
11	Проекти на 2 бр. предприятия, реализирани по Оперативна програма "Развитие на сектор Рибарство"	Оперативна програма "Развитие на сектор Рибарство"	Бизнес организации	x	x		Изпълнен	2 808
Общо Приоритет 1.3. Насърчаване развитието на селскостопанския, горския и рибарския сектори в областта и диверсификация на икономическите дейности в по-малките населени места с наличен потенциал за това чрез въвеждане на								**18 518**

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение				Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16	статус	
алтернативни производства и услуги								

Източник: Справки в ИСУН, справка проекти на ПРСР

Общото изпълнение на приоритета спрямо планирания финансов ресурс е **14%**, което може да се окачестви като незадоволително. Изпълнението съставлява и **14%** от постигането на стратегическа цел 1 и **5%** от постигнатият напредък за цялата ОСР.

1.2. Изпълнение на Стратегическа цел 2: „Социално сближаване чрез преодоляване на междурегионалните и вътрешнорегионални различия в социалната сфера, ограничаване на риска от социална изолация и създаване на условия за развитие и реализация на човешкия капитал.“

Приоритет 2.1. „Изграждане на устойчив и развит пазар на труда“ допринася за постигането на следните цели: пълноценно използване на човешкия капитал в района; целенасочена подкрепа за разкриването на работни места в областта и преодоляване на диспропорциите на пазара на труда; стимулиране мобилността на работната сила в рамките на областта.

Реализираните проекти и дейности са представени в таблицата по-долу:

Таблица 1.2.1. Реализирани проекти и дейности по Приоритет 2.1.

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение				Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16	статус	
1	Проект "Повишаване пригодността за заетост на студентите от специалности “Индустриален мениджмънт” и “Стопанско управление” на Русенския университет чрез включване в сътрудничество “университет – предприятие”"	Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси"	РУ "Ангел Кънчев", РТИК и Флорида сентре де формасио, Валенсия, Испания	х	х		Изпълнен	142
2	Проекти за развитие на човешките ресурси чрез обучения за повишаване на професионалната квалификация и ключови компетенции, подобряване на условията на труд в местните дружества - 28 броя подкрепени предприятия	Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси"	Бизнес организации	х			Изпълнен	2 868

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение				Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16	статус	
3	Проекти по процедура "Ново работно място 2015" - 17 бр. изпълняващи се проекти; безработни/неактивни лица с осигурена работа	Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси"	Бизнес организации			х	Текущ	2 335
4	Проекти по процедура "Активни" – 3 бр. изпълняващи се проекти; безработни/неактивни лица мотивирани да започнат работа	Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси"	Община Русе и бизнес организации			х	Текущ	974
Общо Приоритет 2.1. Изграждане на устойчив и развит пазар на труда								**6 319**

Източник: Справки в ИСУН и ИСУН 2020

Общото изпълнение на приоритета спрямо планираният финансов ресурс е **35%**, което може да се окачествти като добро. Изпълнението съставлява и **11%** от постигането на стратегическа цел 2 и **2%** от постигнатият напредък за цялата ОСР.

Приоритет 2.2. „Повишаване на жизнения стандарт в областта чрез конкурентоспособна икономика, иновации, съвременно образование, подобрени условия за трудова заетост и социално включване“ допринася за постигането на следните цели: повишаване на жизнения стандарт на населението в областта за достигане на индикативните стойности, заложени в Националната стратегия за регионално развитие 2012-2022 г. и подкрепа на партньорството и интегрираните усилия между гражданския сектор, бизнеса, публичната администрация и образователните и научни среди за постигане на по-висок жизнен стандарт.

Приоритетът покрива изпълнението на целите заложени в приоритети 1.1. в част „**конкурентоспособна икономика, иновации**“, приоритет 2.1. в част „**подобрени условия за трудова заетост**“ и приоритет 2.3. в част „**съвременно образование и социално включване**“. Повишаването на жизнения стандарт е основна цел на ОСР, а не само на този приоритет. В тази връзка, за да се избегне дублиране на извършени проекти и дейности, към приоритетът не са включени изпълнени проекти и дейности. **Този приоритет се предлага да бъде премахнат от стратегическата рамка и да остане основна цел на ОСР.**

Приоритет 2.3. „Устойчив и приобщаващ растеж на човешкия капитал в областта чрез подобряване на достъпа до образователни, здравни, социални и културни услуги и развитие на спорта“ допринася за постигането на следните цели: развитие на образователната система в областта във всички степени и форми на образование и хармонизиране качеството на образователните услуги с европейските и световните стандарти; подпомагане на кариерното развитие, стимулиране на квалификацията и преквалификацията на работната сила и насърчаване на ученето през целия живот; осигуряване на адекватни здравни и социални услуги и условия за развитие на културата и спорта; повсеместно изграждане на достъпна среда и създаване на благоприятни условия за социални включване на хора в неравностойно положение.

Реализираните проекти и дейности са представени в таблицата по-долу:

Таблица 1.2.2. Реализирани проекти и дейности по Приоритет 2.3.

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение				Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16	статус	
Област „Образование“								
1	Проект "Развитие на електронни форми на дистанционно обучение в Русенския университет"	Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси"	РУ "Ангел Кънчев"	х	х		Изпълнен	794
2	Проект "Подпомагане израстването на научните кадри в инженерните науки и информационните технологии"	Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси"	РУ "Ангел Кънчев" и ТУ - Габрово	х	х		Изпълнен	570
3	Проекти по процедура "Образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства в три основни училища на територията на гр. Русе"	Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси"	Община Русе	х			Изпълнен	92
4	Проект "Ремонт на сградата на АГ "Гео Милев", гр. Русе"	Проект „Красива България“	Община Русе			х	Изпълнен	280
5	Проекти по процедура "Подкрепа за предучилищното възпитание и подготовка на деца в неравностойно положение" - 6 бр. изпълнени проекти; 992	Оперативна програма "Наука и образование за интелигентен	Община Русе и местни НПО			х	Текущ	1 768

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение				Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16	статус	
	деца, ученици, младежи от етнически малцинства (включително роми), интегрирани в образователната система	растеж"						
6	Проект "Равен достъп на деца в риск до предучилищна подготовка и интеркултурно образование чрез иновативно обучение, интегриран подход и привлекателни условия в детските градини в община Русе"	ФМ на ЕИП 2009-2014 г.; Програма BG06 "Деца и младежи в риск"	Община Русе		х	х	Изпълнен	416
Област „Социални услуги и включване“								
7	Проект "Кризисен център на територията на община Русе за жертви на домашно насилие и насилие, основано на полов признак и предоставяне на услуги в него"	НФМ 2009-2014 г.; Програма BG12 "Домашно насилие и насилие, основано на полов признак"	Община Русе		х	х	Текущ	1 338
8	Проект „Интегриран подход на Община Русе за интеграция на ромите и други уязвими групи на територията на общини от Област Русе“	Българо-швейцарската програма сътрудничество	Община Русе, Община Борово, Община Иваново			х	Текущ	1 723
9	Проект "Изграждане на три Центъра за настаняване от семеен тип на територията на гр. Русе"	Оперативна програма "Регионално развитие"	Община Русе	х			Изпълнен	192
10	Проект "Дневен център за деца и младежи с увреждания РАЛИЗ"	Централен бюджет	Община Сливо поле		х	х	Текущ	156
11	Проект "Развитие на услугата „Домашен санитар - домашен помощник” в Община Ветово, Област Русе"	Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси"	Община Ветово и ОДЗ "Щастливо детство"	х			Изпълнен	192
12	Проект „Помощ в дома” - нов модел на предоставяне на социални услуги в община	Оперативна програма "Развитие на	Община Иваново	х			Изпълнен	228

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение				Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16	статус	
	Иваново	човешките ресурси"						
13	Проект "Изграждане на Звено „Милосърдие” за предоставяне на социални услуги към домашен социален патронаж в Община Сливо поле"	Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси"	Община Сливо поле	х			Изпълнен	238
14	Проект "Звено за социални услуги в домашна среда – община Две могили"	Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси"	Община Две могили	х			Изпълнен	137
15	Проект "Подкрепи ме!"	Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси"	Община Борово	х			Изпълнен	143
16	Проект "Създаване на звено за услуги в домашна среда и помощ в дома на територията на община Бяла”	Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси"	Община Бяла	х			Изпълнен	159
17	Проект "Социални услуги и грижа за децата на Бяла"	Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси"	Община Бяла	х	х		Изпълнен	84
18	Проект "Независим живот и грижа в дома"	Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси"	Община Ценово	х			Изпълнен	184
19	Проект "Звено за услуги в домашна среда"	Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси"	Община Русе	х			Изпълнен	198
20	Проект "Комплекс от интегрирани социални услуги за деца от 0 до 3 год. в Община Русе"	Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси"	Община Русе	х	х		Изпълнен	200
21	Проект "Център за настаняване от семеен тип и Наблюдавано жилище, като алтернатива за	Оперативна програма "Развитие на	Община Русе	х	х		Изпълнен	271

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение				Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16	статус	
	живот в общността на хората с психични разстройства"	човешките ресурси"						
22	Проект "Нашите деца са нашата отговорност - разкриване на комплекс от резидентни услуги за деца и младежи с увреждания на възраст от 3 до 18 г. в община Русе"	Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси"	Община Русе	х	х		Изпълнен	572
23	Проект "Преустройство и промяна предназначението на съществуваща сграда в център за социална рехабилитация и интеграция и изграждане на защитено жилище в гр. Бяла"	Програма за развитие на селските райони	Община Бяла	х	х		Изпълнен	579
24	Проект "Модернизиране ДСП в общини Русе и Свищов"	Оперативна програма "Регионално развитие"	Агенция за социално подпомагане	х			Изпълнен	210
25	Проект „Услуги за деца до 7 години и техните семейства” в град Бяла”	Световна банка за развитие	Община Бяла	х	х		Изпълнен	386
26	Проект "Светилник – социално включване чрез единодействие на терапевти и институции за леснодостъпни нови интегрирани консултации"	Световна банка за развитие	Община Русе	х	х		Изпълнен	1 193
27	Проект "Право на детство – интегрирани социални услуги за децата от 0 до 7 години и техните семейства"	Световна банка за развитие	Община Сливо поле	х	х		Изпълнен	149
28	Проект "Дом за стари хора - преустройство на съществуваща сграда” в град Бяла - довършителни работи на строеж."	ПИП 2014 г. “Растеж и устойчиво развитие на регионите”	Община Бяла	х			Изпълнен	398
29	Проект "Общинска обществена трапезария за социално слаби и възрастни граждани"	„Обществени трапезарии” към Фонд „Социална закрила”	Община Бяла	х	х	х	Изпълнен	64

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение				Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16	статус	
30	Проект "Обществена трапезария в община Ветово"	„Обществени трапезарии" към Фонд „Социална закрила"	Община Ветово		x		Изпълнен	23
31	Проект "Обществена трапезария в община Иваново"	„Обществени трапезарии" към Фонд „Социална закрила"	Община Иваново		x	x	Изпълнен	30
32	Проекти за "Обществена трапезария в община Две могили и модернизиране на кухненско оборудване в ОП обществено хранене"	„Обществени трапезарии" към Фонд „Социална закрила"	Община Две могили		x	x	Изпълнен	30
33	Проект "Комплексен подход за осигуряване на услуги за независим живот в община Иваново"	Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси"	Община Иваново		x	x	Текущ	875
34	Проект "Независим живот в Звено за услуги в домашна среда - Русе"	Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси"	Община Русе		x	x	Текущ	875
35	Проект "Надежда за достоен живот - осигуряване на подкрепа за Звено "Милосърдие" за предоставяне на иновативни социални услуги"	Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси"	Община Сливо поле		x	x	Текущ	499
36	Проект "Заедно"	Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси"	Община Ветово		x	x	Текущ	500
37	Проект "Звено за социални услуги в община Две могили"	Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси"	Община Две могили		x	x	Текущ	497
38	Проект "Създаване на център за почасово предоставяне на услуги за социално включване в общността или в домашна среда в община Борово"	Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси"	Община Борово		x	x	Текущ	497

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение				Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16	статус	
39	Проект "Независим живот за жителите на община Ценово"	Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси"	Община Ценово			x	Текущ	480
40	Проект "Независим живот и услуги в домашна среда на територията на община Бяла, област Русе"	Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси"	Община Бяла			x	Текущ	497
41	Осигуряване на топъл обяд в община Ветово	Оперативна програма "Храни"	Община Ветово		x	x	Текущ	69
42	Осигуряване на топъл обяд в община Иваново	Оперативна програма "Храни"	Община Иваново		x	x	Текущ	66
43	Осигуряване на топъл обяд в община Две могили	Оперативна програма "Храни"	Община Две могили		x	x	Текущ	33
44	Осигуряване на топъл обяд в община Бяла	Оперативна програма "Храни"	Община Бяла		x	x	Текущ	64
45	Проект "Социално включване чрез услуги за ранно детско развитие в община Русе"	Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси"	Община Русе			x	Текущ	589
46	Проект “Бъдеще за нашите деца“ - услуги за ранно детско развитие в община Сливо поле	Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси"	Община Сливо поле			x	Текущ	272
47	Проект "Предоставяне на услуги за ранно детско развитие на територията на Община Бяла, Област Русе"	Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси"	Община Бяла			x	Текущ	252
Област „Здравеопазване“								
48	Проект "Преоборудване с медицинска апаратура, ремонт и мерки по енергийна ефективност за МБАЛ "Ю. Вревская" ЕООД Бяла"	Оперативна програма "Регионално развитие"	Община Бяла	x			Изпълнен	4 487

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение				Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16	статус	
49	Проект "Европейско качество на здравеопазването чрез реконструкция и енергийна ефективност в МБАЛ Русе"	Оперативна програма "Регионално развитие"	Министерство на здравеопазването	x	x	x	Изпълнен	8 034
50	Проект "Обновяване и оборудване на комплексен онкологичен център –Русе"	Оперативна програма "Регионално развитие"	Община Русе	x			Изпълнен	6 406
51	Проект "Преустройство и ремонт (с поставяне на платформа за достъп на хора с увреждания) на общинска административна сграда за нуждите на здравеопазването и за административни дейности"	ПИП 2014 г. "Растеж и устойчиво развитие на регионите"	Община Борово	x			Изпълнен	92
52	Проект "Строително ремонтни работи на сграда за обществено обслужване в областта на здравеопазването в с. Ценово, община Ценово"	Проект „Красива България“	Община Ценово	x			Изпълнен	175
53	Проект "Медицински център и Център за обществена подкрепа"	ПИП 2014 г. "Растеж и устойчиво развитие на регионите"	Община Две могили	x			Изпълнен	512
Област „Младежки дейности и спорт“								
54	Проект "Преустройство и ремонт на общинска обслужваща сграда (автогара) в Център за младежки културни дейности и спорт, намираща се в гр. Борово"	ПИП 2014 г. "Растеж и устойчиво развитие на регионите"	Община Борово	x			Изпълнен	320
55	Проект "Благоустрояване на терен около център за младежки културни дейности и спорт"	ПИП 2014 г. "Растеж и устойчиво развитие на регионите"	Община Борово	x			Изпълнен	150
56	Проект "Благоустрояване на свободен общински терен в гр. Борово за обособяване на спортна зона с многофункционално игрище и детска площадка"	ПИП 2014 г. "Растеж и устойчиво развитие на регионите"	Община Борово	x			Изпълнен	220

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение				Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16	статус	
57	Проект "Реконструкция на градски плувен басейн – част от Спортен комплекс – град Бяла“, находящ се на ул. „Цар Симеон” № 5, ПИ № 910, квартал 52 по регулационния план на град Бяла."	Проект „Красива България“	Община Борово			x	Изпълнен	300
58	Ремонт на сектори на градски стадион	Общински бюджет	Община Русе	x	x		Изпълнен	250
Област „Култура“								
59	Проект "Благоустрояване на прилежащ терен към Културен център /Читалище/ “Игнат Канев” - УПИ IX 918 в кв.23 по регулац. план на с. Горно Абланово"	Общински бюджет	Община Борово	x			Изпълнен	41
60	Проект "Подобряване на съществуващи центрове за предоставяне на културни услуги за населението на територията на Община Бяла"	Програма за развитие на селските райони	Община Бяла	x	x		Изпълнен	2 837
61	Проект "Реконструкция на културен център в село Щръклево , община Иваново"	Програма за развитие на селските райони	Община Иваново	x	x		Изпълнен	498
62	Проект "Изграждане на културен център в с. Пиргово, община Иваново"	Програма за развитие на селските райони	Община Иваново	x	x		Изпълнен	2 729
63	Проект "Подобряване на съществуващ център за предоставяне на културни услуги за населението на територията на с. Полско Косово, Община Бяла - ремонт на читалище "Развитие 1899"	Програма за развитие на селските райони	Народно читалище „Развитие 1899“ - с. Полско Косово, община Бяла	x	x		Изпълнен	380

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение				Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16	статус	
64	Проект "Подобряване на културната инфраструктура в община Две могили и създаване на условия за по-добри културни услуги в читалище "Св. Св. Кирил и Методий - 1919" град Две могили"	Програма за развитие на селските райони	Народно читалище "Св. Св. Кирил и Методий - 1919" гр. Две могили	х	х		Изпълнен	342
65	Проект "Представяне на по-качествени културни услуги в с. Красен, община Иваново чрез „Обновление, модернизация и реконструкция на читалище "Просвета""	Програма за развитие на селските райони	Народно читалище "Просвета - 1919 година"	х	х		Изпълнен	350
66	Основен ремонт на обект "Музей Баба Тонка"	Проект „Красива България“	Община Русе	х			Изпълнен	272
67	Проект "Основен ремонт на църквата "Успение Богородично", възстановяване на помощна сграда към религиозния храм, иконопис и художествени дейности"	Програма за развитие на селските райони	Църква "Успение Богородично" - гр. Борово	х	х		Изпълнен	231
68	Проект "Обновяване на храм "Света Параскева" - гр. Бяла"	Програма за развитие на селските райони	Църква "Света Параскева"	х	х		Изпълнен	268
69	Проект "Ремонт и реконструкция на църквата "Св. Възнесение" с. Писанец; община Ветово"	Програма за развитие на селските райони	Църква "Св. Възнесение"	х	х		Изпълнен	350
70	Проект "Основен ремонт, реконструкция и възстановяване (реставрация) на храм "Свети Георги", село Кривня, община Ветово"	Програма за развитие на селските райони	Църква "Св. Георги" - с. Кривня	х	х		Изпълнен	389
71	Проект "Основен ремонт, реконструкция и възстановяване /реставрация/ на храм "Света Богородица - Живоприемни източник" гр. Сеново, община Ветово"	Програма за развитие на селските райони	Църква "Св. Богородица - Живоприемни източник"	х	х		Изпълнен	338
Общо Приоритет 2.3. Устойчив и приобщаващ растеж на човешкия капитал в областта чрез подобряване на достъпа до образователни, здравни, социални и								**49 033**

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение				Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16	статус	
културни услуги и развитие на спорта								

Източник: Справки в ИСУН, ИСУН 2020, справки с проекти на общини от област Русе, справка с проекти на ПРСР

Общото изпълнение на приоритета спрямо планирания финансов ресурс е **174%**, което може да се окачествти като изключителен напредък, над очакванията. Изпълнението съставлява и **83%** от постигането на стратегическа цел 2 и **12%** от постигнатия напредък за цялата ОСР.

Приоритет 2.4. „Развитие на административния капацитет на регионалните и местни власти в областта и усъвършенстване управлението на регионалното развитие“ допринася за постигането на следните цели: развитие на капацитета на регионалните и местните власти за стратегическо планиране и управление и подобряване на административните услуги; създаване на условия и стимулиране на електронното управление; развитие на капацитет за публично-частни партньорства на територията на областта.

Реализираните проекти и дейности са представени в таблицата по-долу:

Таблица 1.2.3. Реализирани проекти и дейности по Приоритет 2.4.

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение				Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16	статус	
1	Проект "Подобряване на ефективността на Общинска администрация – Ветово"	Оперативна програма "Административен капацитет"	Община Ветово	x	x		Изпълнен	74
2	Проект "Повишаване на административния капацитет и професионалната компетентност на човешките ресурси в община Ветово, чрез провеждане на обучения"	Оперативна програма "Административен капацитет"	Община Ветово	x	x		Изпълнен	56
3	Проект "Община Ветово – компетентна и ефективна администрация"	Оперативна програма "Административен капацитет"	Община Ветово	x			Изпълнен	73

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение				Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16	статус	
4	Проект "Ефективна и компетентна общинска администрация Две могили"	Оперативна програма "Административен капацитет"	Община Две могили	x			Изпълнен	70
5	Проект "Общинска администрация Две могили – в услуга на гражданите"	Оперативна програма "Административен капацитет"	Община Две могили	x	x		Изпълнен	84
6	Проект "Община Бяла – ефективна и компетентна в полза на гражданите"	Оперативна програма "Административен капацитет"	Община Бяла	x	x		Изпълнен	89
7	Проект "Община Русе – интелигентна и ефективна държавна администрация"	Оперативна програма "Административен капацитет"	Община Русе	x	x		Изпълнен	136
8	Проект "Повишаване на административния капацитет на Изпълнителна агенция „Проучване и поддържане на р. Дунав“ чрез обучение на служителите й"	Оперативна програма "Административен капацитет"	Изпълнителна агенция “Проучване и поддържане на р. Дунав”	x			Изпълнен	61
9	Проект "Повишаване на административния капацитет на ИАППД във връзка с изпълнението на проекти по ОПТТИ 2014-2020 г. и подобряване на материално-техническата база на Агенцията"	Оперативна програма "Транспорт и транспортна инфраструктура"	Изпълнителна агенция "Проучване и поддържане на р. Дунав"			x	Текущ	118
10	Проект "Повишаване на административния капацитет на служителите в Областна администрация – Русе"	Оперативна програма "Административен капацитет"	Областна администрация Русе	x			Изпълнен	77
11	Подобряване качеството на предоставяните административни услуги чрез повишаване административния капацитет на община Сливо	Общински бюджет	Община Сливо поле	x	x	x	Изпълнен	6

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение				Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16	статус	
	поле							
12	Проект "Техническа помощ в подкрепа на Община Русе за програмен период 2014-2020 г."	Оперативна програма "Регионално развитие"	Община Русе	x	x	x	Изпълнен	1 393
13	Проект "Техническа помощ за Община Русе - Бенефициент по Приоритетна ос 1 на ОПРР 2014-2020 г."	Оперативна програма "Региони в растеж"	Община Русе			x	Текущ	301
14	Проект "Помощ за подготвителни дейности" за изготвяне на Стратегия за водено от общностите местно развитие на територията на общините Бяла и Борово	Програма за развитие на селските райони	Община Бяла			x	Текущ	49
15	Проект "Помощ за подготвителни дейности" за изготвяне на Стратегия за водено от общностите местно развитие на територията на общините Две могили и Иваново	Програма за развитие на селските райони	Сдружение "МИГ ЛИДЕР Две могили и Иваново"			x	Текущ	47
16	Проект "Помощ за подготвителни дейности" за изготвяне на Стратегия за водено от общностите местно развитие на територията на общините Сливо поле и Тутракан, област Силистра	Програма за развитие на селските райони	Сдружение "МИГ "Тутракан Сливо поле""			x	Текущ	49
17	Изготвяне на Общ устройствен план на община Борово	Централен бюджет	Община Борово	x			Изпълнен	30
18	Изготвяне на Общ устройствен план на община Иваново	Централен бюджет	Община Иваново		x	x	Изпълнен	150
19	Проект "Пристройка на административна сграда на Община Ветово"	ПИП 2014 г. “Растеж и устойчиво развитие на регионите”	Община Борово	x			Изпълнен	610
20	Проект "Текущ ремонт на част от първи етаж в общинска административна сграда в с. Иваново, община Иваново"	Проект „Красива България“	Община Иваново	x			Изпълнен	44

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение				Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16	статус	
21	Проект "Ремонт на бивше БКС"	Проект „Красива България“	Община Две могили	x			Изпълнен	168
22	Проект "Саниране и основен ремонт на административна сграда в УПИ-XV-899, кв. 77, гр. Две могили"	Проект „Красива България“	Община Две могили	x			Изпълнен	44
Общо Приоритет 2.4. Развитие на административния капацитет на регионалните и местни власти в областта и усъвършенстване управлението на регионалното развитие								**3 729**

Източник: Справки в ИСУН, ИСУН 2020, справки с проекти на общини от област Русе, справка с проекти на ПРСР

Общото изпълнение на приоритета спрямо планирания финансов ресурс е **19%**, което може да се окачествти като добро. Изпълнението съставлява и **6%** от постигането на стратегическа цел 2 и **1%** от постигнатия напредък за цялата ОСР.

1.3. Изпълнение на Стратегическа цел 3: „Териториално сближаване чрез балансирано, интегрирано и устойчиво развитие на транспортната и комуникационна инфраструктура в областта, подобряване на селищната среда и интензифициране на междурегионалното, трансграничното и транснационално сътрудничество“

Приоритет 3.1. „Развитие на транспортната и комуникационна инфраструктура в областта и прилежащите й съоръжения“ допринася за постигане на следните цели: изграждане на коридори с национално и наднационално значение, включително за връзка с големите градски центрове в съседните страни; подобряване на междурегионалната и вътрешно областна свързаност и на общинската транспортна инфраструктура; изграждане на широколентов достъп до Интернет в по-малките населени места; подобряване надеждността на р. Дунав като воден път и осигуряване на условия за свързаност със средноевропейските региони.

Реализираните проекти и дейности са представени в таблицата по-долу:

Таблица 1.3.1. Реализирани проекти и дейности по Приоритет 3.1.

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение				Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16	статус	
1	Проект "Техническа помощ за изграждане на интермодален терминал в Северен централен район на планиране в България - Русе"	Оперативна програма "Транспорт"	НК "Железопътна инфраструктура"	х	х		Изпълнен	3 703
2	Проект "Оказване на консултантски услуги за подготовка на проект „Подобряване на системите за навигация и топохидрографните измервания по р. Дунав"	Оперативна програма "Транспорт"	ИА "Проучване и поддържане на р. Дунав"	х	х		Изпълнен	102
3	Проект "Подобряване на системите за навигация и топохидрографните измервания по р. Дунав – фаза 2"	Оперативна програма "Транспорт и транспортна инфраструктура"	ИА "Проучване и поддържане на р. Дунав"			х	Текущ	6 147
4	Основен ремонт на общинска пътна мрежа в община Борово за следните обекти: ”RSE1001-50004/III-5402 Ценово-Обретеник/Обретеник-Г.Абланово-Батин/”, ”RSE2002-50008/I-5 Тръстеник-Бяла/Екзарх Йосиф-RSE1001/, ”RSE1003/50012/3/I-5 Обретеник-Бяла/Волово-Брестовица/граница общ./Борово-Бяла/-Ботров-Бяла/I-5/, „RSE2006-51027/Борово-Баниска/, „RSE1005-51021/3/I-5 Обретеник-Бяла/-Граница общ./Борово-Две Могили/-Батишница-Бъзовец-/RSE1082/	Централен бюджет	Община Борово	х	х	х	Изпълнен	273
5	Проект "Рехабилитация на част от общински път RSE 1003/Ботров-Стърмен-Бяла/ от км.13+237 до км.15+959, община Бяла"	Програма за развитие на селските райони	Община Бяла	х	х		Изпълнен	4 073
6	Проект "Рехабилитация на общински път - Русе 2052/III - 2003/ с. Кривня - гр. Сеново от кил. 13+400 до кил. 16+900, община Ветово, обл. Русе"	Програма за развитие на селските райони	Община Ветово	х	х		Изпълнен	4 253

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение				Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16	статус	
7	Основен ремонт на общинска пътна инфраструктура на община Ветово за обекти: общински път RSE 3056 Ветово-местността "Лагера" Смирненски 0+000-3+000, общински път RSE 2011-Русе-Писанец 0+000-2+100, общински път RSE 3063 - Сеново-Депо ТБО 0+000-1+100, общински път RSE 3070 Глоджево-гробищен парк 0+100-0+900; RSE Ветово-м. "Овагьол" 0+000 - 0+950	Централен бюджет	Община Ветово	х	х	х	Изпълнен	394
8	Основен ремонт на общинска пътна инфраструктура на община Две могили за обекти: ПЪТ № RSE 1082 на км 0+000 до км.3+120 /с.Широково – с.Чилнов/; ПЪТ № RSE 2080 на км 1+900 до км.5+000 /с.К.Върбовка местност Аязмото/; ПЪТ № RSE 2006 на км 5+600 до км.8+400 /път Баниска-Борово/; път RSE 2081 от км. 5+900 до км. 7+900 -Помен	Централен бюджет	Община Две могили	х	х	х	Изпълнен	490
9	Основен ремонт на общинска пътна инфраструктура на община Иваново за общински пътища: RSE3112- Мечка -Тръстеник - 6,900км.RSE3113- Пиргово - пристанище Пиргово -2,000км.; RSE 2104III-202/Русе-Кацелово/Нисово-Сваленик TGV-1100/13"	Централен бюджет	Община Иваново	х	х	х	Изпълнен	638
10	Ремонт общински пътища - гр. Мартен - с. Сандрово, с. Николово - с. Червена вода, гр. Русе - с. Юделник разклон с. Д. Абланово	Централен бюджет	Община Русе	х	х	х	Изпълнен	288
11	Реконструкция на бул. "Тутракан" от ОТ 10060 при пешеходен подлез "Захарен завод" до ОТ 10075 при кръгово кръстовище ГКПП "Дунав мост" гр. Русе	Общински бюджет	Община Русе	х			Изпълнен	5 758
12	Проект "Подобряване на общинска пътна мрежа по път	Програма за развитие на	Община Две	х	х		Изпълнен	5 245

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение				Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16	статус	
	RSE 1005 - I-5 /Обретеник - Бяла/ - граница /Община Борово - Община Две могили/ - Батишница - Бъзовец - RSE 1082 от км 8+000 до км 12+300 с подмяна на второстепенен уличен водопровод от ОК 1 до ОК 200 на път RSE 1005 в село Бъзовец и по път RSE 1082 III - 5001 /Две могили - Острица/ - Широково - Чилнов - Баниска от км 3 + 120 до км 7 + 900 с подмяна на уличен водопровод от ОК 6 ОК 63 на път RSE 1082 в село Чилнов, в община Две могили, обл. Русе"	селските райони	могили					
13	Проект "Реконструкция на улична мрежа в гр. Борово"	Програма за развитие на селските райони	Община Борово	x	x		Изпълнен	1 057
14	Реконструкция на улична мрежа в община Ветово	Програма за развитие на селските райони	Община Ветово	x	x		Изпълнен	106
15	Основен ремонт и реконструкция улична инфраструктура община Бяла за обект: ул. "Черни дол", гр. Бяла, ул. "Средна гора", Бяла, ул. "Васил Левски", Бяла, ул. "Черни дол", гр. Бяла, ул. "Партизанска"- село Босилковци, ул. "Климент Охридски", гр. Бяла, ул. "Братя Миладинови" и зад пазара, ул. "Г. Бенковски"- Бяла от ОК382 до ОК376(от площада до ул. "Бр. Миладинови"), ул. "Бунар Хисар"-гр. Бяла, ул. "Г. С. Раковски" - гара Бяла.	Централен бюджет	Община Бяла	x			Изпълнен	225
16	Проект "Рехабилитация на общински път RSE-1101 с. Щръклево – с. Красен от км 0+000 до км 5+500, Община Иваново, област Русе"	Програма за развитие на селските райони	Община Иваново	x	x		Изпълнен	3 583
17	Проект "Реконструкция и рехабилитация на участъци от общински пътища RSE1172/III-	Програма за развитие на селските	Община Сливо поле	x	x		Изпълнен	5 031

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение				Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16	статус	
	2102, Борисово-Черешово/-Стамболово-Кошарна-Юделник/RSE1130/ и път RSE1130/1-2/Русе-Николово-Граница общ.(Русе-Сливо поле)-Юделник-Борисово/III2102/"	райони						
18	Проект "Реконструкция и рехабилитация на съществуващи общински пътища, както следва: път RSE 1210 Долна Студена-Ботров и път RSE 3212 Караманово-Новоград"	Програма за развитие на селските райони	Община Ценово	х	х		Изпълнен	2 740
19	Проект "Реконструкция на улична мрежа, тротоари и площади в с. Могилино, с. Помен, с. Баниска, с. Бъзовец, с. Батишница, община Две могили, област Русе"	Програма за развитие на селските райони	Община Две могили	х	х		Изпълнен	1 871
20	Проект "Реконструкция и рехабилитация на общински път от ОПМ, осъществяващ връзка между индустриална зона и път RSE II-21 Русе -Силистра"	ПИП 2014 г. “Растеж и устойчиво развитие на регионите”	Община Сливо поле	х			Изпълнен	800
21	Ремонт на общинска улична и пътна мрежа в община Сливо поле, в т.ч. реконструкция и рехабилитация на улици и тротоари във всички населени места на територията на общината: Бабово, Борисово, Бръшлен, Голямо Враново, Кошарна, Малко Враново, Ряхово, Сливо поле, Стамболово, Черешово и Юделник	Централен бюджет	Община Сливо поле	х	х	х	Изпълнен	1 166
22	Проект "Изготвяне на Прединвестиционно проучване (ПИП) за инвестиционна инициатива за обект „Подобряване на транспортната достъпност на гр. Русе чрез изграждане на градска железница, свързваща централната градска част с района на бившия Комбинат за тежко машиностроене (КТМ), Източна и Западна промишлени зони, Безмитна зона и	Централен бюджет	Областна администрация Русе		х	х	Изпълнен	37

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение				Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16	статус	
	Индустриален парк в гр. Русе, гр. Мартен и други населени места"							
Общо Приоритет 3.1. Развитие на транспортната и комуникационна инфраструктура в областта и прилежащите й съоръжения								**47 980**

Източник: Справки в ИСУН, ИСУН 2020, справки с проекти на общини от област Русе, справка с проекти на ПРСР

Общото изпълнение на приоритета спрямо планирания финансов ресурс е **15%**, което може да се окачестви като незадоволително. Изпълнението съставлява и **42%** от постигането на стратегическа цел 3 и **12%** от постигнатия напредък за цялата ОСР.

По-ниското изпълнение на този приоритет се обяснява и от факта, че едва през 2016 г. бе отворена за кандидатстване т.нар. общинска подмярка 7.2. „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ по ПРСР и голяма част от общините имат по 3 подадени проекта по нея, за които през 2017 г. има публикувани резултати, но към април 2017 няма сключени договори.

Приоритет 3.2. „Интегрирано устойчиво градско развитие и укрепване на полицентрична мрежа от селища в областта“ допринася за постигането на следните цели: интегрирано обновяване и развитие на селищата и подобряване качеството на градската среда; подобряване и стимулиране на услугите и жизнената среда в по-малките населени места.

Реализираните проекти и дейности са представени в таблицата по-долу:

Таблица 1.3.2. Реализирани проекти и дейности по Приоритет 3.2.

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение				Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16	статус	
1	Проект "Интегрирана система за градски транспорт на град Русе"	Оперативна програма "Регионално развитие"	Община Русе	x	x	x	Изпълнен	25 883
2	Проект "Благоустрояване и достъпна градска среда на централна градска зона – участък от ул. „Александровска“, площад „Батенберг“ и прилежащите	Оперативна програма "Регионално развитие"	Община Русе	x	x		Изпълнен	4 390

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение				Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16	статус	
	пространства"							
3	Проект "Реконструкция и изграждане на тротоари , площади и улично осветление в гр. Бяла"	Програма за развитие на селските райони	Община Бяла	х	х		Изпълнен	1 552
4	Проект "Реконструкция на площад, тротоари и улично осветление и рехабилитация на общински зелени площи в гр. Ветово общ. Ветово"	Програма за развитие на селските райони	Община Ветово	х	х		Изпълнен	1 536
5	Проект "Реконструкция на парк с. Смирненски, общ. Ветово, обл. Русе"	Програма за развитие на селските райони	Община Ветово	х	х		Изпълнен	1 197
6	Проект "Община Иваново - пространство на удобството и красотата" за подобряване на средата за живот в община Иваново чрез обновяване на паркове и детски площадки в 8 населени места - Пиргово, Мечка, Божичен, Сваленик, Красен, Нисово, Тръстеник и Щръклево	Програма за развитие на селските райони	Община Иваново	х	х		Изпълнен	1 596
7	Проекти за "Обновяване на зона за отдих и детски кът в с. Чилнов, с. Помен, с. Могилино"	ПУДООС	Община Две могили		х		Изпълнен	30
8	Проект "Изграждане на парк за отдих в УПИ V-1005, КВ. 13, с. Ценово, община Ценово, област Русе"	ПУДООС	Община Ценово		х		Изпълнен	443
9	Проект "Облагородяване и озеленяване на обществено пространство в с. Кошов, общ. Иваново, обл. Русе и превръщането му в зона за отдих и спорт"	ПУДООС	Община Иваново	х	х		Изпълнен	10
10	Проекти за "Озеленяване и възстановяване на зелени площи, на паркове и градинки в ЦДГ „Славейче” с. Новград, ЦДГ „Баба Тонка” с. Ценово, ЦДГ „Радост” с. Караманово, с. Пиперково; ОУ "Алеко Константинов" с. Новград, с.	ПУДООС	Община Ценово	х	х	х	Изпълнен	50

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение				Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16	статус	
	Долна Студена"							
11	Проект "Реконструкция и рехабилитация на пешеходна среда и изграждане на зони за обществен отдих" - за следните обекти от ИПГВР: - Реконструкция и рехабилитация на пешеходната среда по ул. "Баба Тонка", гр. Русе; - Рехабилитация и изграждане на зона за обществен отдих по крайбрежната ивица в района на ж. п. прелеза на речна гара до ул. "Мостова", гр. Русе - първи, втори и трети етап; - Реконструкция и рехабилитация на пешеходната среда по ул. "Райко Даскалов", гр. Русе; - Реконструкция и рехабилитация на пешеходната среда по ул. "Славянска", гр. Русе; - Реконструкция и рехабилитация на пешеходна среда по ул. "Църковна независимост", гр. Русе; - Парк на Младежта - реконструкция и паркоустрояване, в т.ч. изграждане на голяма детска площадка и фитнес площадки на открито, гр. Русе, к-с "Възраждане" - четвърти етап.	Оперативна програма "Региони в растеж"	Община Русе			x	Текущ	16 860
12	Проект "Изграждане на детски кът за отдих в с. Смирненски, община Ветово"	ПУДООС	Община Ветово	x			Изпълнен	9
13	Изграждане на детски и спортни площадки в населените места на община Ветово: Ветово, Смирненски, Глоджево, Кривня, Писанец	Общински бюджет	Община Ветово	x	x		Изпълнен	40
14	Обновяване на 60 бр. детски площадки в община Русе	Общински бюджет	Община Русе	x	x	x	Изпълнен	1 574

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение				Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16	статус	
15	Обособяване на самостоятелен подземен паркинг в трите подземни етажа на Търговско развлекателен център с вградени трафопостове на кота 0.00 и подземни гаражи и Бизнес център	ПИП 2014 г. "Растеж и устойчиво развитие на регионите"	Община Русе	х			Изпълнен	7 000
16	Подземни паркоместа в община Русе	Общински бюджет	Община Русе	х			Изпълнен	2 000
17	Проект "Обновяване на съществуващата инфраструктура на община Две могили чрез реконструкция на градския площад, рехабилитация на градския парк и подмяна на осветителни, напоителни и други инсталации в него - УПИ I, кв. 151, гр. Две могили"	ПИП 2014 г. "Растеж и устойчиво развитие на регионите"	Община Две могили	х			Изпълнен	241
18	Проект "Благоустроени паркове в селата Борисово, М. Враново и Кошарна"	ПУДООС	Община Сливо поле	х			Изпълнен	30
19	Проект "Реновиране на детски площадки в детските градини в гр. Сливо поле, с. Г. Враново, с. Стамболово и с. Юделник"	ПИП 2014 г. "Растеж и устойчиво развитие на регионите"	Община Сливо поле	х			Изпълнен	374
20	„Ремонт сграда кметство, с. Ряхово"; „Ремонт спортна база, с. Ряхово"; „Ремонт сграда гаражи, с. Голямо Враново"; „Изграждане ограда складово помещение, с. Малко Враново"; „Ремонт сграда кметство, с. Черешево"; „Ремонт покрив сграда кметство, с. Кошарна"; „Ремонт на ЦДГ, с. Стамболово"; Дейности в община Сливо поле: „Ремонт автоспирка, с. Стамболово"; „Ремонт покрив сграда ДСП, с. Борисово"; „Ремонт покрив автоспирка, с. Борисово", „Ремонт сграда кметство, с. Юделник"; Ремонт ДСП с. Бабово	Общински бюджет	Община Сливо поле	х			Изпълнен	241

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение				Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16	статус	
21	Проект "Подобряване на средата за живот в населените места от Община Сливо поле, разположени по поречието на р. Дунав и подобряване на достъпа до крайбрежната зона на гр. Сливо поле"	Оперативна програма "Развитие на сектор рибарство"	Община Сливо поле	х	х		Изпълнен	466
Общо Приоритет 3.2. Интегрирано устойчиво градско развитие и укрепване на полицентрична мрежа от селища в областта								**65 522**

Източник: Справки в ИСУН, ИСУН 2020, справки с проекти на общини от област Русе, справка с проекти на ПРСР.

Общото изпълнение на приоритета спрямо планирания финансов ресурс е **171%**, което може да се окачестви като изключителен напредък, над очакванията. Изпълнението съставлява и **57%** от постигането на стратегическа цел 3 и **16%** от постигнатия напредък за цялата ОСР.

Приоритет 3.3. „Разширяване на междурегионалното, трансграничното и транснационалното сътрудничество“ допринася за постигането на следните цели: подкрепа на партньорството за постигане на устойчив и надграждащ ефект в трансграничното и транснационално сътрудничество; стимулиране на заинтересованите страни в междурегионално и трансгранично и транснационално сътрудничество за реализиране целите на Дунавската стратегия "

Реализираните проекти и дейности са представени в таблицата по-долу:

Таблица 1.3.3. Реализирани проекти и дейности по Приоритет 3.3.*

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение				Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16	статус	
1	Проект "LENA (Местна икономика и опазване на природата в Дунавски регион)" - осигуряване на иновативни решения за развитие на икономически дейности в защитени територии по поречието на р. Дунав и неговите притоци в хармония с природата.	INTERREG „Програма за транснационално сътрудничество „Дунав“ 2014-2020 г.	WWF България, Община Иваново и 15 партньори от 9 различни държави по р. Дунав:			х	Текущ	190

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение				Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16	статус	
2	Проект "CIVITAS ECCENTRIC – Innovative solutions for sustainable mobility of people in suburban city districts and emission free freight logistics in urban centres" (Иновативни решения за устойчива мобилност на хора в периферните градски квартали и товарна логистика без вредни емисии в градските центрове)	HORIZON 2020	Община Русе и партньори			х	Текущ	1 248
3	Проект "Пътят на римските императори и Дунавският път на виното"	Програма "Подкрепа за подобряване и насърчаване на устойчиви транснационални тематични туристически продукти" на Европейската комисия	Община Русе и партньори		х		Изпълнен	45
Общо Приоритет 3.3. Разширяване на междурегионалното, трансграничното и транснационалното сътрудничество								**1 483**

*****При международните проекти е изписана стойността, с която общините от област Русе участват като партньор, а не цялата стойност на проекта.*

Източник: Справки общини от област Русе.

Общото изпълнение на приоритета спрямо планирания финансов ресурс е **1%**, което може да се окачестви като лошо. Изпълнението съставлява и **1%** от постигането на стратегическа цел 3 и по-малко от **1%** от постигнатия напредък за цялата ОСР.

Незадоволителното изпълнение се обяснява главно с две причини: по възможността за финансиране на трансгранични проекти по програма ИНТЕРРЕГ Румъния-България 2014-2020 няма одобрени проекти на общините от област Русе, тъй като не бе подписано споразумение за одобряване на проекти по пуснатата първа покана, а останалите подадени проекти по оси 4 и 5 от втората покана не са одобрени за финансиране; заложената планова стойност е надценена и следва да се прецизира.

1.4. Изпълнение на Стратегическа цел 4. „Опазване на околната среда и енергийна ефективност“

Приоритет 4.1. „Опазване и ефективност на екологичните ресурси“ допринася за постигането на следните цели: обновяване на водоснабдителната инфраструктура, подпомагане на изграждането на пречиствателни станции за отпадни води и канализационната мрежа в цялата област; подобряване на системата за управление на отпадъците; стимулиране опазването на околната среда, противодействието на климатичните промени, съхранението на биоразнообразието, развитие потенциала на защитените територии и ограничаване на природните рискове (превенция на риска); подобряване на екологичните показатели на атмосферната среда.

Реализираните проекти и дейности са представени в таблицата по-долу:

Таблица 1.4.1. Реализирани проекти и дейности по Приоритет 4.1.

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение				Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16	статус	
Област „Съхранение на биоразнообразието, защитените територии“								
1	Проект "Опазване на местообитания при устойчиво ползване на природните ресурси в ПП Русенски Лом"	Оперативна програма "Околна среда"	Дирекция на Природен парк Русенски Лом	х	х		Изпълнен	402
2	Проект "Дейности по устойчиво управление на природен парк "Русенски Лом""	Оперативна програма "Околна среда"	Дирекция на Природен парк Русенски Лом	х	х	х	Изпълнен	1 724
3	Проект "Дейности по устойчиво управление на поддържан резерват "Сребърна" и резерват "Бели Лом""	Оперативна програма "Околна среда"	РИОСВ - Русе	х	х	х	Изпълнен	3 307
Област „Ограничаване на природните рискове (превенция на риска)“								
4	Проект "Продълбочаване и прочистване на коритото на р. Бели Лом, компрометирано от вредното въздействие на водите на територията на село Кривня"	Централен бюджет	Община Ветово	х			Изпълнен	272
5	Проект "Ремонтно-възстановителни работи на дере и строителство на мост в с. Юделник"	ПИП 2014 г. “Растеж и устойчиво развитие на	Община Сливо поле	х			Изпълнен	309

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение				Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16	статус	
		регионите”						
6	Проекти за "Почистване на корито и укрепване диги на р. Русенски Лом" в рамките на населени места в община Иваново: с. Красен, с. Божичен, с. Нисово, с. Червен, с. Табачка, с. Кошов	Междуведомствена комисия за възстановяване и подпомагане	Община Иваново	х			Изпълнен	68
7	Проекти за "Възстановяване на връхната конструкция на моста над р. Русенски Лом на км 11+500 при с. Красен и с. Кошов, община Иваново"	Междуведомствена комисия за възстановяване и подпомагане	Община Иваново	х	х	х	Изпълнен	391
8	Проекти за "Аварийно-възстановителни работи по покрива на сградата на ЦДГ „Слънчо“, с. Пиргово, ЦДГ „Кокиче“, с. Тръстеник и ЦДГ „Детска китка“, с. Сваленик"	Междуведомствена комисия за възстановяване и подпомагане	Община Иваново	х	х	х	Изпълнен	321
9	Проект "Система за откриване на горските пожари в ранен стадий и мониторинг на околната среда”	Програма за развитие на селските райони	Община Борово	х	х		Изпълнен	462
10	Проект "Устойчиво управление на горите и опазване на околната среда чрез създаване на система за откриване на горските пожари в ранен стадий и мониторинг на околната среда, обект: "Система за пожароизвестяване на територията на с. Кошов, общ. Иваново"	Програма за развитие на селските райони	Община Иваново	х	х		Изпълнен	470
11	Проект "Закупуване на оборудване за противопожарно депо и защитни средства”	Програма за развитие на селските райони	Община Борово	х	х		Изпълнен	3
12	Проект "Закупуване на оборудване за противопожарни депа гр. Две могили, с. Баниска, с. Кацелово, общ. Две могили”	Програма за развитие на селските райони	Община Две могили	х	х		Изпълнен	17
Област „Управление на отпадъците“								
13	Проект "Изграждане на регионална система за	Оперативна програма	Община Бяла, с	х	х	х	Изпълнен	3 587

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение				Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16	статус	
	управление на отпадъците в регион Борово, Бяла, област Русе"	"Околна среда"	партньори Борово, Две могили, Полски Тръмбеш, Ценово и Опака					
14	Проект "Закриване и рекултивация на общинско депо за неопасни отпадъци в град Борово"	ПУДООС	Община Борово			x	Изпълнен	411
15	Проект "Закриване на сметища за твърди битови отпадъци на територията на община Ветово, област Русе"	ПУДООС	Община Ветово		x		Изпълнен	715
16	Проект "Рекултивация на клетка 1 за неопасни отпадъци на територията на Регионално депо за неопасни, инертни и опасни отпадъци за общините Русе, Ветово, Иваново, Сливо поле и Тутракан"	Общински бюджет	Община Русе	x	x		Изпълнен	2 343
17	Проект "Закриване и рекултивация на съществуващо общинско депо за битови отпадъци на територията на град Русе - СМР, инвеститорски контрол, публичност, строителен и авторски надзор"	ПУДООС	Община Русе	x	x		Изпълнен	19 860
18	Проекти по Национална кампания "За чиста околна среда" - 20 броя	ПУДООС	Община Русе	x	x	x	Изпълнен	150
Област „Водоснабдяване и канализация“								
19	Проект "Интегрирано управление на водите на територията на гр. Бяла, област Русе - етап I"	Оперативна програма "Околна среда"	Община Бяла	x	x	x	Изпълнен	29 441
20	Проект "Реконструкция на част от водопроводната мрежа на село Батин, община Борово, област Русе"	Програма за развитие на селските райони	Община Борово	x	x		Изпълнен	3 565
21	Проект "Реконструкция на част от водопроводна мрежа на село Екзарх Йосиф, община Борово, обл. Русе"	Програма за развитие на селските райони	Община Борово	x	x		Изпълнен	3 729

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение				Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16	статус	
22	Проект "Реконструкция на част от водопроводната мрежа на с. Горно Абланово, общ. Борово"	Програма за развитие на селските райони	Община Борово	х	х		Изпълнен	3 940
23	Проект "Реконструкция на част от водопроводната мрежа на с. Новград, общ. Ценово, обл. Русе"	Програма за развитие на селските райони	Община Ценово	х	х		Изпълнен	3 738
24	Проект "Реконструкция на част от водопроводна мрежа на с. Караманово, община Ценово, обл. Русе"	Програма за развитие на селските райони	Община Ценово	х	х		Изпълнен	5 046
25	Изграждане на водопроводи на гробищните паркове в населените места в община Две могили: - с. Чилнов – мюсюлманско, с. Кацелово – мюсюлманско и християнско, с. Каран Върбовка – мюсюлманско и християнско, с. Широково – християнско, с. Острица - християнско	Общински бюджет	Община Две могили	х	х	х	Изпълнен	175
26	Изграждане на водопроводи на гробищните паркове в населените места в община Сливо поле	Общински бюджет	Община Сливо поле	х	х	х	Изпълнен	202
27	Изграждане на канализационна мрежа в община Бяла: по ул. "Добри Чинтулов" - ОК 62 до ОК 118 гара Бяла, ул. "Ал. Стамболийски" - ОК 53 до ОК 216, кв. гара Бяла	Централен бюджет	Община Бяла	х			Изпълнен	90
28	Инфраструктурни мерки в община Русе за ВиК инфраструктура и гр. среда	Общински бюджет	Община Русе	х	х	х	Изпълнен	1 920
Общо Приоритет 4.1. Опазване и ефективност на екологичните ресурси								**86 658**

Източник: Справки в ИСУН, ИСУН 2020, справки с проекти на общини от област Русе, справка с проекти на ПРСР

Общото изпълнение на приоритета спрямо планирания финансов ресурс е **44%**, което може да се окачестви като отлично. Изпълнението съставлява и **93%** от постигането на стратегическа цел 4 и **22%** от постигнатия напредък за цялата ОСР.

Приоритет 4.2. „Подобряване на енергийната ефективност чрез изграждане на модерна енергийна инфраструктура и намаляване на енергийната зависимост“ води до постигането на следните цели: намаляване енергоемкостта на икономиката и

подобряване на енергийната ефективност в областта; постигане на високотехнологична, сигурна и надеждна енергийна система, базирана на съвременни енергийни технологии, включително възобновяеми енергийни източници и развитие на нисковъглеродни отрасли на икономиката.

Реализираните проекти и дейности са представени в таблицата по-долу:

Таблица 1.4.2. Реализирани проекти и дейности по Приоритет 4.2.

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение				Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16	статус	
1	Проекти за изграждане на фотоволтаична централа за производство на електрическа енергия - 4 бр. създадени ВЕИ	Програма за развитие на селските райони	Бизнес организации	х	х		Изпълнен	1 800
2	Проект "Рехабилитация на уличното осветление на територията на община Сливо поле"	Програма за развитие на селските райони	Община Сливо поле	х	х		Изпълнен	1 894
3	Проект "Изграждане на улично осветление с използване на слънчева енергия в община Ценово"	Програма за развитие на селските райони	Община Ценово	х	х		Изпълнен	1 121
4	Проект "Подобряване на енергийната ефективност в част от обектите на образователната инфраструктура на Община Бяла, Област Русе" – ОДЗ „Стадиона" – град Бяла, Област Русе, с. РЗП – 2068,91 кв. м."	ПИП 2014 г. "Растеж и устойчиво развитие на регионите"	Община Бяла	х			Изпълнен	415
5	Проект "Прилагане на мерки по енергийна ефективност в СОУ „Васил Левски" - град Ветово, Община Ветово"	Национален доверителен екофонд	Община Ветово			х	Текущ	479
6	Проект "Прилагане на мерки за енергийна ефективност в ДГ "Чучулига" на ул. "Иглика" №2, гр. Русе и ДГ "Радост" на ул. "Червен" №5, гр. Русе"	Национален доверителен екофонд	Община Русе		х	х	Изпълнен	394

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение				Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16	статус	
7	Проект "Мерки за повишаване на енергийната ефективност в четири сгради от образователната инфраструктура на гр. Русе"	ФМ на ЕИП 2009-2014 г.; Програма BG04 "Енергийна ефективност и възобновяема енергия"	Община Русе		х	х	Текущ	819
Общо Приоритет 4.2. Подобряване на енергийната ефективност чрез изграждане на модерна енергийна инфраструктура и намаляване на енергийната зависимост								**6 922**

Източник: Справки в ИСУН, ИСУН 2020, справки с проекти на общини от област Русе, справка с проекти на ПРСР

Общото изпълнение на приоритета спрямо планирания финансов ресурс е **12%**, което може да се окачестви като незадоволително. Изпълнението съставлява и **7%** от постигането на стратегическа цел 4 и **2%** от постигнатия напредък за цялата ОСР.

2. Резултати от междинната оценка съгласно критериите за оценка на изпълнението на областната стратегия за развитие

Количествените индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението на ОСР на Област Русе 2014 - 2020 г. се обособяват в три основни категории:

- рамкови индикатори за наблюдение, включващи основни макроикономически показатели и показателите на Стратегия Европа 2020;
- специфични индикатори за наблюдение, дефинирани за всеки приоритет;
- индикатори за интегриране на глобалните цели по околна среда.

В таблицата по-долу са представени настоящите стойности за рамковите индикатори за наблюдение, както и оценка на степента на тяхното постигане.

Таблица 2.1. Рамкови индикатори за наблюдение за Област Русе

№	Рамкови индикатори за наблюдение	Изходни стойности – 2011 г.	Целеви стойности - 2020 г.	Достигната стойност 2015 г./ 2014 г.	Изменение	% Изпълнение	Постигнат (да/не)
Ключови индикатори							

№	Рамкови индикатори за наблюдение	Изходни стойности – 2011 г.	Целеви стойности - 2020 г.	Достигната стойност 2015 г./ 2014 г.	Изменение	% Изпълнение	Постигнат (да/не)
1	БВП/човек - лева - 2010 г.	6 646	9 100	9 912	+49%	109%	да
2	Дял на БВП на човек от средната стойност на ЕС 28 - 2009 г.	16%	38%	18%	+2%	9%	не
3	Безработица - 2011 г.	11,6%	8%	9%	-2,6%	72,2%	не
4	Коефициент на икономическа активност на населението на 15 и повече навършени години - 2011 г.	51,00%	54%	65,9%	+14,9%	496,7%	да
5	Общ доход средно на лице от домакинство в лв. - 2011 г.	4 071	4 800	5 588	+37%	116%	да
	Индикатори от Европа 2020						
1	Заетост на населението на възраст 15-64 г. - % 2011 г.	58,00%	72%	60%	+2%	83%	не
2	Инвестиции в научно-изследователска и развойна дейност (НИРД) - % от БВП, 2010 г.	0,10%	0,80%	0,27%	+0,17%	34%	не
3	Цели „20/20/20" по отношение на климата/ енергията						не
	съкращаване на емисиите на С02			няма данни			н/п
	дял на ВЕИ в крайното енергийно потребление			няма данни			н/п
	повишаване на енергийната ефективност			няма данни			н/п
	намаляване на енергийната интензивност на БВП			няма данни			н/п
4	Дял на преждевременно напусналите училище - %, 2010 г.		12%	няма данни			н/п
5	Дял на висшистите на 30-34 г. - %, 2010 г.	няма данни	34%	24,40%	няма данни	71,76%	не
6	Хора под прага на бедност 2010 - %	18,50		промяна на методика			н/п

Източници: НСИ (Справка ТСБ – Север, http://www.nsi.bg/)

Оценката е осъществена на база на целевата стойност на индикаторите, тъй като в ОСР Русе 2014-2020 г. не е предвидена междинна стойност за индикаторите. Данните показват, че 3 от целевите стойности в областта на икономиката и доходите

са достигнати още през 2015 г. В сравнение със средните стойности на ЕС показателите за областта са далеч от желаните, но има положителен напредък. С оглед на развиващата се икономика намалява безработицата, като е на 1% разлика от желаната стойност от 8%. Разходите за НИРД повишават значително своята стойност и дял в БВП, но остават далеч от целевите – 0,8%. За целите „20/20/20" по отношение на климата/енергията и преждевременно напусналите не се поддържат данни на областно ниво и съответно не може да бъде изведен количествен индикатор за 2015 г. По отношение на дела на висшистите на 30-34 г. показателят е достигнат на 72%. След промяна в методиката на показателя - хора под прага на бедност, не може да се направи сравнение. При справка на ТСБ – Север, данните за 2015 г. са следните: – при 40% от медианния еквивалентен доход – 5,2%; – при 50% от медианния еквивалентен доход – 10,4%; – при 60% от медианния еквивалентен доход – 14,2%; – при 70% от медианния еквивалентен доход – 28,1%.

Необходима е промяна на тези индикатори, за които не се поддържат данни на областно ниво, за да може да се направи оценка.

В таблицата по-долу са представени специфичните индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението на ОСР на Област Русе и техните достигнати стойности.

Таблица 2.2. Специфични индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението на ОСР на Област Русе

№	Специфични индикатори	Целеви стойности	Достигнати стойности за 2015/2016 г.	% Изпълнение
Стратегическа цел 1. Икономическо сближаване във вътрешнорегионален, национален и европейски план чрез развитие на собствения потенциал на Област Русе и използването на европейски механизми				
1	Приходи от дейността на МСП – млн. лв.	4 000	4 402	110%
2	Нарастване на преките инвестиции в ДМА в областта – хил. лв.=Разходи за придобиване на ДМА	252 918	500 056	198%
3	Реализирани приходи от нощувки в средствата за подслон и местата за настаняване в млн. лв. (2011 г.)	6	4,62	77%
4	Реализирани приходи от посещения на музеи в областта – хил. лв.	1 615,64	584	36%
5	Брой заети в туризма и ресторантьорството	1 780	2 524	142%
6	Приходи от селскостопанска и риболовна дейност – млн. лв.	120	506	422%

№	Специфични индикатори	Целеви стойности	Достигнати стойности за 2015/2016 г.	% Изпълнение
7	Увеличаване на поливните площи - дка	331 598,60	Целевият индикатор е с грешка	
8	Относителен дял на заетите в преработващата промишленост в периферните общини в областта - % (2011 г,)	0,3	няма данни	
9	Увеличение в горските масиви - залесени бързо растящи горски видове - дка	751 567	289 940	39%
Стратегическа цел 2. Социално сближаване чрез преодоляване на междурегионалните и вътрешнорегионалните различия в социалната сфера, ограничаване на риска от социална изолация и създаване на условия за развитие и реализация на човешкия капитал				
1	Брой на ежедневните трудови мигранти, отчетени при преброяването на населението (2011 г.)	0,25	няма данни	
2	Относителен дял на населението в трудоспособна възраст - % (2011 г.)	58%	60,20%	104%
3	Дял на висшистите на 30-34 г. - %	34,00%	24,40%	72%
4	Дял на преминали през курсове за преквалификация, подкрепени от АЗ и МТСП, които вследствие биват постоянно наети / заети - %	0,65	Не може да се изчисли	
Стратегическа цел 3. Териториално сближаване чрез балансирано, интегрирано и устойчиво развитие на транспортната и комуникационната инфраструктура в областта, подобряване на селищната среда и интензифициране на междурегионалното, трансграничното и транснационалното сътрудничество				
1	Население с подобрен транспортен достъп (%)	25%	100%	400%
2	Относителен дял на домакинствата с достъп до интернет, вкл. и широколентова връзка от общото за страната в % (2011 г.)	0,70	60,9	8 700%
3	Увеличение на товаропотока в областта – млн. т.	42 889	няма данни	
4	Дял на населението, обхванато от интегрирани мерки за възстановяване и развитие на части от градовете - %	0,15	няма данни	
5	Дял на населението с подобрена транспортна и комуникационна свързаност в агломерационните ареали на големите градове - %	0,3	няма данни	
6	Дял на населението, което е обхванато от интегрирани мерки за подобряване на селищната среда и услугите в малки градове и села - %	0,15	няма данни	
7	Брой реализирани проекти по ОП	300	307	101%

№	Специфични индикатори	Целеви стойности	Достигнати стойности за 2015/2016 г.	% Изпълнение
8	Дял от населението обхванато от стратегии за интегрирано местно развитие на групи общини - %	0,1	0	0%
9	Брой инициативи за ПЧП между общини и бизнес с цел предоставяне на основни услуги за населението – млн. лв.	14	няма данни	
10	Брой на интегрирани стратегически планови документи за съвместно управление и развитие на граничните територии	2	0	0%
11	Брой реализирани трансгранични и транснационални проекти, фокусирани в приоритетните за ЕС направления - иновации, наука, климатична сигурност и ефективно използване на ресурсите	10	4	40%
Стратегическа цел 4. Опазване на околната среда и енергийна ефективност				
1	Относителен дял от населението, обслужвано от СПСОВ - %	40%	54,76%	137%
2	Намаляване на загубите по водопреносната мрежа - %	50%	41,67%	83%
3	Дял от населението с режим на водоподаване - %	1,00%	1,99%	
4	Дял от населението, обхванато от системи за повторно използване на отпадъците и изгаряне / компостиране на биологичните отпадъци - %	0,25	0	0%
5	Количество продадена електроенергия от ВЕИ в GWh	26	няма данни	
6	Намаляване на емисиите на вредни вещества в атмосферата от индустриални горивни и производствени процеси		няма данни	
7	Серни оксиди (тонове)	<1 600	няма данни	
8	Въглероден диоксид (тонове)	<320 000	няма данни	
9	Неметанови летливи органични съединения (тонове)	<340	няма данни	
10	Фини прахови частици ФПЧ 10		няма данни	

Източници: НСИ (Справка ТСБ – Север, http://www.nsi.bg/), Справка ОДЗ, гр. Русе; Справка ДРСЗ – гр. Русе, Справка Регионален исторически музей гр. Русе; Справка РИОСВ – Русе, Справка РДГ Русе, Справка „ВиК“ ООД гр. Русе, Справка в ИСУН и ИСУН 2020, справка въпросници общини от област Русе.

Целевите индикатори по Стратегическа цел 1. „Икономическо сближаване във вътрешнорегионален, национален и европейски план чрез развитие на собствения потенциал на Област Русе и използването на европейски механизми“ **са постигнати** в голямата си част още с данните от 2015 г. В положително развитие са данните в областта

на туризма и горското стопанство и при тези темпове на развитие прогнозата е, че ще се достигнат до 2020 г.

Целевите индикатори по Стратегическа цел 2. „Социално сближаване чрез преодоляване на междурегионалните и вътрешнорегионалните различия в социалната сфера, ограничаване на риска от социална изолация и създаване на условия за развитие и реализация на човешкия капитал“ **са сравнително достигнати**, като по препоръка на Дирекция „Регионална служба по заетостта“ последният индикатор ще се измени. В момента няма източник, който да предоставя данни за визирания в ОСР индикатор.

Част от целевите индикатори по Стратегическа цел 3. „Териториално сближаване чрез балансирано, интегрирано и устойчиво развитие на транспортната и комуникационната инфраструктура в областта, подобряване на селищната среда и интензифициране на междурегионалното, трансграничното и транснационалното сътрудничество“ **са достигнати,** а **за други няма налични данни и следва да отпаднат и да бъдат включени такива, които са измерими и има наличен източник на информация.**

Същото се отнася и за целевите индикатори по Стратегическа цел 4. „Опазване на околната среда и енергийна ефективност“.

3. Резултати от наблюдението и оценката на изпълнението на общинските планове за развитие

Всички общини от областта имат изготвени Общински планове за развитие за с рамка 2014-2020 г. За периода 2014-2016 общините Бяла, Борово, Две могили, Иваново, Русе, Сливо поле и Ценово са подали изготвените от тях Годишни доклади за наблюдение на ОПР за 2014, 2015 и 2016 г. към Областна администрация Русе.

Следва да се обърне внимание, че с изменения на ППЗРР от ДВ, бр. 50 от 2016 г. е въведена нова точка в съдържанието на годишните доклади - изпълнение на проекти, допринасящи за постигане на целите и приоритетите на общинските планове за развитие и на областната стратегия за развитие. Някои от подадените доклади не съдържат тази точка и следва да се вземе предвид тази бележка за следващите годишни доклади.

Като препоръка към общините за изготвяне на годишните доклади следва **да се обърне по-голямо внимание на точка 1. „общите условия за изпълнение на общинския план за развитие и в частност промените в социално-икономическите**

условия в общината“. В голяма част от докладите информация за социално-икономическото развитие на общината липсва.

Всички доклади показват напредъка на общините в проектната им дейност. Добър пример са тези доклади, в които е включена информация и за подадени и чакащи финансиране проекти. По този начин се прави плавен преход към очакванията за следващата година.

4. Използвани през периода ресурси за постигане целите на областната стратегия за развитие

Оценката на ефективността и ефикасността на използваните ресурси се базира на сравнение между използваните финансови ресурси и планираните. Тя е представена по стратегически цели в таблична и графична форма.

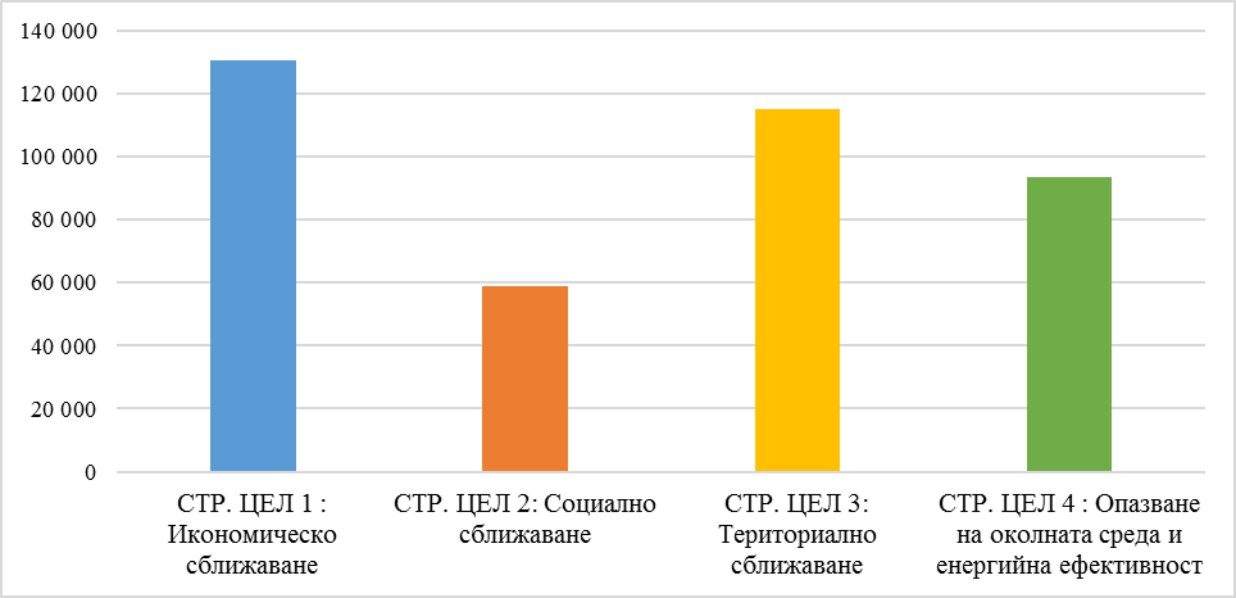
Таблица 4.1. Оценка на финансовата ефективност на ОСР на област Русе за периода 2014-2016 г. (в хил. лв.)

Стратегически цели	Постигнат бюджет*	Планиран бюджет	Изпълнение (в %)
СТР. ЦЕЛ 1: Икономическо сближаване …	130 628	289 140	**45%**
СТР. ЦЕЛ 2: Социално сближаване …	59 081	83 160	**71%**
СТР. ЦЕЛ 3: Териториално сближаване …	114 985	653 760	**18%**
СТР. ЦЕЛ 4: Опазване на околната среда и енергийна ефективност	93 580	253 310	**37%**
Общо ОСР Русе 2014-2020	**398 274**	**1 279 370**	**31%**

**Включени са и текущите проекти*

Източник: Собствени изчисления

Фигура 4.1. Финансово изпълнение на ОСР Русе 2014-2020 по цели в хил. лв.

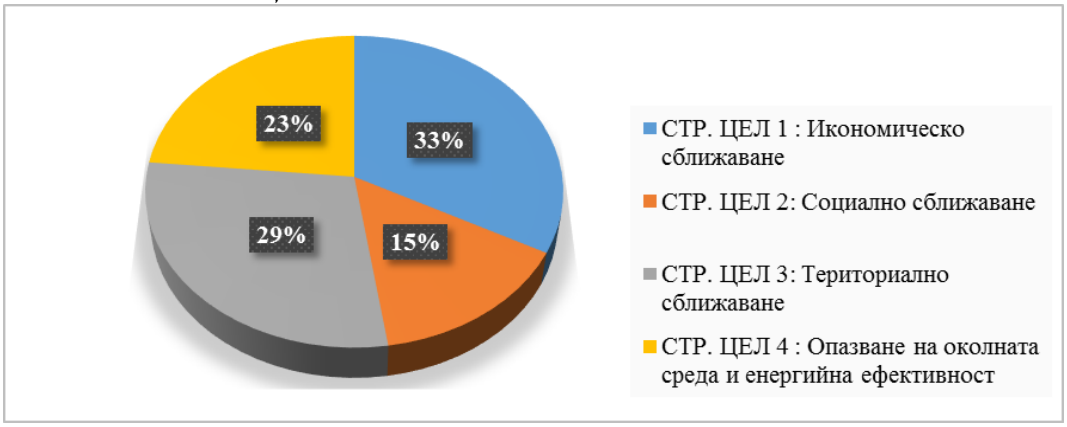
Източник: Собствени изчисления

От данните може да се направи изводът, че с най-голямо изпълнение се характеризира Стратегическа цел 2. „Социално сближаване чрез преодоляване на междурегионалните и вътрешнорегионални различия в социалната сфера, ограничаване на риска от социална изолация и създаване на условия за развитие и реализация на човешкия капитал“, следвана от Стратегическа цел 1. „Икономическо сближаване във вътрешнорегионален, национален и европейски план чрез развитие на собствения потенциал на Област Русе и използването на европейски механизми“ и Стратегическа цел 4. „Опазване на околната среда и енергийна ефективност“, а с най-малко изпълнение е Стратегическа цел 3. „Териториално сближаване чрез балансирано, интегрирано и устойчиво развитие на транспортната и комуникационна инфраструктура в областта, подобряване на селищната среда и интензифициране на междурегионалното, трансграничното и транснационално сътрудничество“.

С оглед на факта, че това е междинна оценка и се изготвя за 3-годишен от 7 годишната финансова рамка на стратегията в края на третата година целите следва да са изпълнени на 43%. При наличните данни става ясно, че стратегически цели 1 и 2 са постигнати, 4 е с близки данни до визираните, а 3 е близо два пъти под желаното развитие.

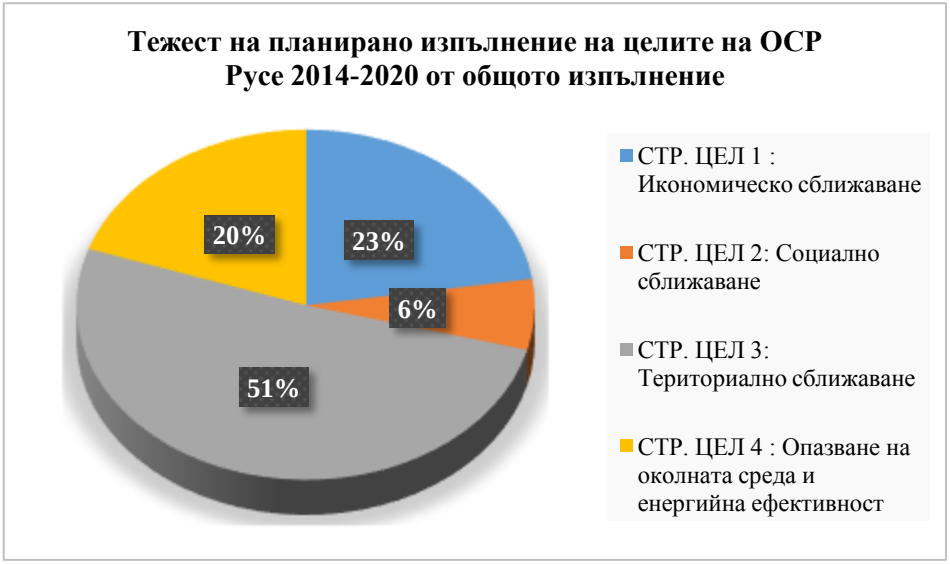
По-долу е представена и съпоставка на планираните инвестиции по отделните цели като част от цялото.

Фигура 4.2. Тежест на изпълнение на целите на ОСР Русе 2014-2020 от общото изпълнение към 31.12.2016 г.

Източник: Собствени изчисления

Фигура 4.3. Тежест на планирано изпълнение на целите на ОСР Русе 2014-2020 от общото изпълнение

Източник: Собствени изчисления

С оглед на данните могат да се направят следните изводи: с най-голям обем са реализираните инвестиции по Стр. цел 1. „Икономическо сближаване…“, за сметка на териториалното сближаване, което е планирано с най-голям финансов дял. Вложените инвестиции за социално сближаване също надминават очакваните и са увеличили своя дял/значение за изпълнението на ОСР от 6% на 15%.

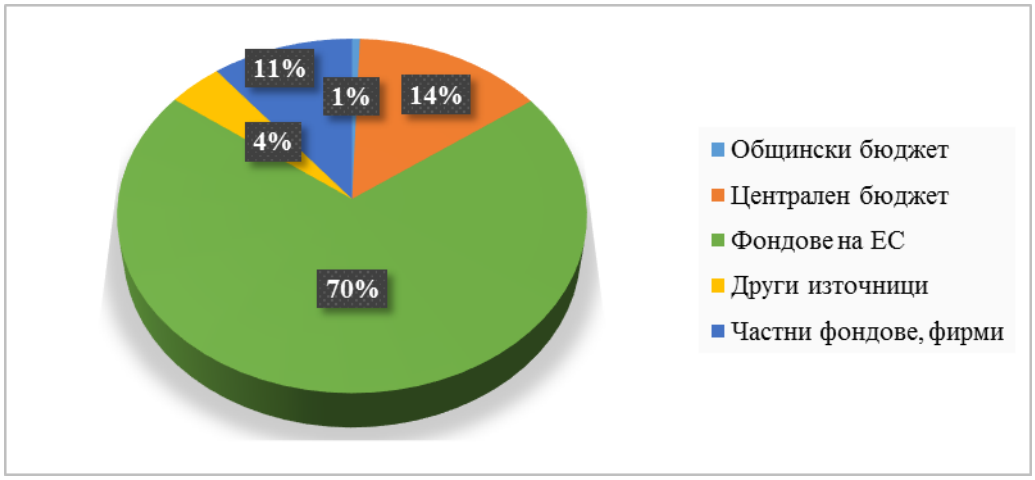
Източниците за финансиране също са важен компонент на оценката за финансовата ефективност. Реализираните източници на финансиране са представени по-долу в табличен и графичен вид.

Таблица 4.2. Източници на финансиране на ОСР Русе 2014-2020 до 2016 г.

Видове източници на финансиране (в хил. лв.)	Общински бюджет	Централен бюджет	Фондове на Европейски съюз	Други източници (ФМ на ЕИП, Световна банка и други)	Частни фондове, фирми
Планирани	7 500	184 060	898 480	52 620	136 710
Реализирани	17 860	81 672	240 178	6 640	51 924

Източник: Собствени изчисления

Фигура 4.4. Планирано разпределение на източниците на финансиране на ОСР Русе 2014-2020

Източник: Собствени изчисления

Фигура 4.5. Реализирано разпределение на източниците на финансиране на ОСР Русе 2014-2020 към 31.12.2016 г.

Източник: Собствени изчисления

Най-голям дял от реализираните инвестиции до 2016 г. са тези, привлечени от Европейските фондове – ЕФРР, ЕСФ, КФ, ЕФРСР, ЕФМДР. На второ място са средствата от републиканския бюджет с 21%, следвани от средствата от частните фондове и фирми с 13%. При прогнозата е леко надвишен дела на средствата от ЕС за сметка на средствата от републиканския бюджет и частните инвестиции.

С оглед на привлечените средства от фондовете на ЕС е представен в табличен вид броя проекти по програми.

Таблица 4.3. Изпълнени Проекти по Оперативни програми и ПРСР

№	Програма	Брой
1	Оперативна програма "Транспорт"/ "Транспорт и транспортна инфраструктура"	4
2	Оперативна програма "Околна среда"	5
3	Оперативна програма "Регионално развитие"/ "Региони в растеж"	9
4	Оперативна програма "Развитие на конкурентоспособността на българската икономика"/ "Иновации и конкурентоспособност"	137
5	Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси"	76
6	Оперативна програма "Административен капацитет"/ "Добро управление"	9
7	Оперативна програма "Развитие на сектор Рибарство"	4
8	Програма за развитие на селските райони	55
9	Оперативна програма "Храни"	8
	Общо	**307**

Източник: ИСУН и ИСУН 2020, Справка проекти по ПРСР и ОПРСР

С оглед на данните с най-голям брой проекти са финансираните проекти по Оперативна програма "Развитие на конкурентоспособността на българската икономика" 2007-2013 и нейното продължение Оперативна програма "Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020 г. (137 бр.), Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси" (76 бр.) и Програма за развитие на селските райони (55 бр.).

5. Възникнали проблеми и предприетите действия от компетентните органи за тяхното преодоляване, преглед на предишни оценки

По отношение на изпълнението на Областната стратегия за развитие не са идентифицирани проблеми, които са възпрепятствали нейното реализиране. По отношение на предаването на годишните доклади за наблюдение на ОПР, към момента

единствено Община Ветово не е предала своите, като са взети корективни мерки и на общината е напомнено да изготвя и изпраща изготвените доклади.

Областната стратегия за развитие и общинските планове за развитие са публични и публикувани в съответните интернет страници на общините и в Портала за обществени консултации на Министерски съвет – www.strategy.bg. Препоръчва се на този портал общините своевременно да качват и другите си стратегически документи.

6. Прогноза за очакваното изпълнение на целите и приоритетите на областната стратегия за развитие до края на периода на действие

Прогнози (реалистична, песимистична и оптимистична) за очакваното изпълнение на целите и приоритетите на ОСР Русе до 2020 г. са представени по-долу в табличен вид. Изготвени са на базата на следните допускания:

- **реалистична** – продължаващ темп на плавно повишаване на икономическия растеж (БВП), стабилна политическа среда, продължаващ интерес от страна на бенефициентите към привличане на безвъзмездни външни източници за финансиране, изпълнение с относително равни темпове на тези до 2016 г.;

- **оптимистична** - темп на значително повишаване на икономическия растеж (БВП), стабилна политическа среда, нарастващ интерес от страна на бенефициентите към привличане на безвъзмездни външни източници за финансиране, откриване на възможности за общините да кандидатстват и изпълняват инфраструктурни проекти по ПРСР, ОПРР и ОПОС;

- **песимистична** - темп на намаляване на икономическия растеж (БВП), нестабилна политическа среда затихващ интерес от страна на бенефициентите към привличане на безвъзмездни външни източници за финансиране, проблеми при изпълнение и дори невъзможност за осъществяване на инфраструктурни проекти по ПРСР, ОПРР и ОПОС, невъзможност за изпълнение на договорните отношения с УО на оперативните програми.

Таблица 6.1. Прогнози (реалистична, песимистична и оптимистична) за очакваното изпълнение на целите и приоритетите на ОСР Русе до 2020 г.

Прогнози	Реалистична	Оптимистична	Песимистична
Областна стратегия за развитие област Русе - общо	**73%**	**87%**	**58%**
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 1: Икономическо сближаване във вътрешнорегионален, национален и европейски план чрез развитие на собствения потенциал на Област Русе и използването на европейски механизми	105%	126%	84%
Приоритет 1.1. Подкрепа за повишаване конкурентоспособността на малкия и средния бизнес и развитие на икономика, основана на знанието, иновациите и новите технологии	218%	262%	175%
Приоритет 1.2. Опазване и развитие потенциала на природните дадености и културно-историческото наследство в областта за насърчаване и укрепване на туристически сектор в нея	43%	52%	34%
Приоритет 1.3. Насърчаване развитието на селскостопанския, горския и рибарския сектори в областта и диверсификация на икономическите дейности в по-малките населени места с наличен потенциал за това чрез въвеждане на алтернативни производства и услуги	32%	39%	26%
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 2: Социално сближаване чрез преодоляване на междурегионалните и вътрешнорегионални различия в социалната сфера, ограничаване на риска от социална изолация и създаване на условия за развитие и реализация на човешкия капитал	166%	199%	133%
Приоритет 2.1. Изграждане на устойчив и развит пазар на труда	82%	99%	66%
Приоритет 2.2. Повишаване на жизнения стандарт в областта чрез конкурентоспособна икономика, иновации, съвременно образование, подобрени условия за трудова заетост и социално включване	0%	0%	0%
Приоритет 2.3. Устойчив и приобщаващ растеж на човешкия капитал в областта чрез подобряване на достъпа до образователни, здравни, социални и културни услуги и развитие на спорта	407%	488%	325%
Приоритет 2.4. Развитие на административния капацитет на регионалните и местни власти в областта и усъвършенстване управлението на регионалното развитие	45%	54%	36%
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 3: Териториално сближаване чрез балансирано, интегрирано и устойчиво развитие на транспортната и комуникационна инфраструктура в областта,	41%	49%	33%

Прогнози	Реалистична	Оптимистична	Песимистична
подобряване на селищната среда и интензифициране на междурегионалното, трансграничното и транснационално сътрудничество			
Приоритет 3.1. Развитие на транспортната и комуникационна инфраструктура в областта и прилежащите й съоръжения	35%	42%	28%
Приоритет 3.2. Интегрирано устойчиво градско развитие и укрепване на полицентричната мрежа от селища в областта	398%	478%	319%
Приоритет 3.3. Разширяване на междурегионалното, трансграничното и транснационалното сътрудничество	1%	1%	1%
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 4: Опазване на околната среда и енергийна ефективност	86%	103%	69%
Приоритет 4.1. Опазване и ефективност на екологичните ресурси	103%	124%	83%
Приоритет 4.2. Подобряване на енергийната ефективност чрез изграждане на модерна енергийна инфраструктура и намаляване на енергийната зависимост	28%	34%	22%

Източник: Собствени изчисления

При оптимистичен сценарий изпълнението на ОСР до 31.12.2020 г. може да достигне 87%, а при песимистичен - 58%. По отношение на целите, опасност от неизпълнение има единствено Стратегическа цел 3 за териториалното сближаване. В нея са включени големи инфраструктурни проекти, които водят до по-големи рискове за изпълнение и за които намирането на източник за финансиране е по-трудно.

На базата на изготвените три прогнози относно финансовата рамка на стратегията, екипът, изготвил оценката, **предлага актуализация на финансовата таблица по отношение на заложените индикатори за Стратегическа цел 3 в посока намаляване на планираното финансиране.**

7. Предложения за актуализация на областната стратегия за развитие

Предложенията за актуализация на областната стратегия за развитие са свързани с идентифицираните до момента препоръки, а именно:

1. Актуализация на социално-икономическия анализ, поради настъпили промени в демографското, икономическото, социалното развитие, съответно в SWOT-анализа, ако е приложимо;

2. Промяна на стратегическата рамка и премахване на Приоритет 2.2., който припокрива другите приоритети като цяло и се равнява на общото изпълнение на ОСР;
3. Актуализация, поради наличие на следните условия: в резултат на промени в свързаното национално законодателство или в законодателството на ЕС и при промени в териториалния обхват на районите за целенасочена подкрепа[1];
4. Промяна в индикативната финансова таблица, във връзка с прецизиране на финансовите ресурси по отношение на Стратегическа цел 3: "Териториално сближаване чрез балансирано, интегрирано и устойчиво развитие на транспортната и комуникационна инфраструктура в областта, подобряване на селищната среда и интензифициране на междурегионалното, трансграничното и транснационално сътрудничество";
5. Промяна в индикаторите за изпълнение на плана, тъй като са планирани такива, които не могат да бъдат измерени или не се поддържат данни на областно ниво за тях.

[1] *Във връзка с промените в Закона за регионално развитие, обнародвани в бр. 15 на ДВ от 2016 г. в съдържанието на областните стратегии (чл. 12 ал. 3, т. 5 и 6) следва да се включат две нови точки, а именно: мерките и средствата за реализация на дейности в районите за целенасочена подкрепа; насоки и мерки за развитие на териториалното сътрудничество. В допълнение, при посочената промяна на Закона е изменено и понятието за „район за целенасочена подкрепа" като под това вече следва да се разбира следното (чл. 6 от ЗРР): В териториалния обхват на район за целенасочена подкрепа се включват: 1. общините от четвърта и пета категория; 2. общините от втора и трета категория при наличието на някоя от следните географски характеристики: а) най-малко 50 на сто от територията на общината е в планински район; б) най-малко 50 на сто от територията на общината е в полупланински район; в) територията на общината е в пограничен район.*

III. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Областната стратегия за развитие на област Русе 2014-2020 г. е документ за стратегическо планиране на регионалното развитие на областта, който е разработен в съответствие с регионалния план за развитие.

Междинната оценка на изпълнението на областната стратегия за развитие показва един значителен прогрес, като за периода 2014-2020 г. са осъществени и договорени инвестиции за **398 274 хил. лв, което се равнява на 31% изпълнение. При настоящите условия изпълнението на стратегията се прогнозира да е 73%, което може да се определи като много добро изпълнение.**

При оптимистичен сценарий изпълнението на ОСР до 31.12.2020 г. може да достигне 87%, а при песимистичен - 58%. По отношение на целите, опасност от неизпълнение има единствено Стратегическа цел 3 за териториалното сближаване. В нея са включени големи инфраструктурни проекти, които водят до по-големи рискове за изпълнение и за които намирането на източник за финансиране е по-трудно.

Най-голям брой проекти са финансираните по Оперативна програма "Развитие на конкурентоспособността на българската икономика" 2007-2013 и нейното продължение Оперативна програма "Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020 г. (137 бр.), Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси" (76 бр.) и Програма за развитие на селските райони (55 бр.).

Голяма част от заложените целеви индикатори за 2020 г. са постигнати и надминати още през 2016 г. Особено впечатление правят развитието на икономиката и големият брой (145) на финансираните проекти на бизнес организации за 2014, 2015 и 2016 г.

Необходима е актуализация на стратегията във връзка с промяна на нормативната рамка, определяща регионалното развитие в страната и новото понятие за „район за целенасочена подкрепа“, както и идентифицирани с настоящата междинна оценка области за промяна.

Областната стратегия за развитие и общинските планове за развитие са публични и публикувани в съответните интернет страници на областта, общините и в Портала за обществени консултации на Министерски съвет – www.strategy.bg.

IV. СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

Абревиатура	Значение
АЗ	Агенция по заетостта
ВЕИ	Възобновяеми енергийни източници
ДБТ	Дирекция „Бюро по труда”
ЕЗФРСР	Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони
ЕК	Европейска комисия
ЕС	Европейски съюз
ЕСИФ	Европейски структурни и инвестиционни фондове
ЕСФ	Европейски социален фонд
ЕФМДР	Европейския фонд за морско дело и рибарство
ЕФРР	Европейски фонд за регионално развитие
ЗРР	Закона за регионалното развитие
ИА	Изпълнителна агенция
КФ	Кохезионен фонд
ИСУН/ ИСУН 2020	Информационна система за управление и наблюдение на средствата от Структурните инструменти на Европейския съюз
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МСП	Малки и средни предприятия
НК	Национална компания
НСИ	Национален статистически институт
ОДЗ	Областна дирекция „Земеделие”
ОП	Оперативна/и програма/и
ОПАК	Оперативна програма „Административен капацитет” 2007-2013 г.
ОПДУ	Оперативна програма „Добро управление” 2014-2020 г.
ОПОС	Оперативна програма „Околна среда” 2007-2013; 2014-2020 г.
ОПИК	Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност” 2014-2020
ОПНОИР	Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж” 2014-2020 г.
ОПР	Общински план за развитие
ОПРКБИ	Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 г.
ОПРР	Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г./ ”Региони в растеж” 2014-2020 г.
ОПРЧР	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г.; 2014-2020 г.
ОСР	Областна стратегия за развитие
ОУ	Основно училище
ППЗРР	Правилник за прилагане на закона за регионално развитие
ПРСР	Програма за развитие на селските райони 2007-2013 г.; 2014-2020 г.
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадъчни води
ПЧП	Публично-частно партньорство
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
РТИК	Русенска търговско – индустриална камара
РУ	Русенски университет
СОУ	Средно общообразователно училище
ЦДГ	Целодневна детска градина

V. СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ОСНОВНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ

Използваните ***източници на информация*** за изготвянето на настоящите междинна оценка и доклад за резултатите от нея са както следва**:**

- Методически указания за разработване на национална стратегия за регионално развитие (2012–2022 г.), регионални планове за развитие на районите ниво 2 (2014–2020 г.), областни стратегии за развитие (2014–2020 г.), общински планове за развитие (2014–2020 г.); 2011 г. МРРБ;
- Методика за изготвяне на междинна оценка на областна стратегия за развитие, 2009 г. МРРБ;
- Методически указания на Министерство на регионалното развитие и благоустройство за актуализация на действащите стратегии и планове за регионално и местно развитие – 2009 г.;
- Регионален план за развитие на Северен централен район за периода 2014–2020 г.;
- Областна стратегия за развитие на област Русе за периода 2014–2020 г.;
- Общински планове за развитие на общините от област Русе за периода 2014-2020 г.;
- Интегриран план за градско развитие и възстановяване на гр. Русе 2014-2020;
- Планове, програми и стратегии на област Русе с хоризонт до 2020 г.;
- Справки, годишни доклади и отчети на общините от област Русе, изисквани във връзка с изготвянето на МО на ОСР Русе.
- ИСУН и ИСУН 2020 – Информационна система за управление и наблюдение на структурните инструменти на ЕС в България;
- Информация предоставена от дирекциите на Областна администрация – Русе;
- Интернет сайтове и портали: Областна администрация Русе, НСИ, АЗ, ОПОС, ОПАК, ОПРР, ОПРЧР, ОПРКБИ, ОПИК, ПРСР, ОПРСР и други;
- Официални данни и статистическа информация от Справка ТСБ – Север, http://www.nsi.bg/), Справка ОДЗ, гр. Русе; Справка ДРСЗ – гр. Русе, Справка Регионален исторически музей гр. Русе; Справка РИОСВ – Русе, Справка РДГ Русе, Справка „ВиК“ ООД гр. Русе, Справка в ИСУН и ИСУН 2020, справка въпросници общини от област Русе.

VI. СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ТАБЛИЦИ И ФИГУРИ

Таблици

Таблица 1.1.1. Реализирани проекти и дейности по Приоритет 1.1. 7

Таблица 1.1.2. Реализирани проекти и дейности по Приоритет 1.2. 8

Таблица 1.1.3. Реализирани проекти и дейности по Приоритет 1.3. 10

Таблица 1.2.1. Реализирани проекти и дейности по Приоритет 2.1. 11

Таблица 1.2.2. Реализирани проекти и дейности по Приоритет 2.3. 13

Таблица 1.2.3. Реализирани проекти и дейности по Приоритет 2.4. 22

Таблица 1.3.1. Реализирани проекти и дейности по Приоритет 3.1. 26

Таблица 1.3.2. Реализирани проекти и дейности по Приоритет 3.2. 30

Таблица 1.3.3. Реализирани проекти и дейности по Приоритет 3.3. 34

Таблица 1.4.1. Реализирани проекти и дейности по Приоритет 4.1. 36

Таблица 1.4.2. Реализирани проекти и дейности по Приоритет 4.2. 40

Таблица 2.1. Рамкови индикатори за наблюдение за Област Русе 41

Таблица 2.2. Специфични индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението на ОСР на Област Русе 43

Таблица 4.1. Оценка на финансовата ефективност на ОСР на област Русе за периода 2014-2016 г. (в хил лв.) 47

Таблица 4.2. Източници на финансиране на ОСР Русе 2014-2020 до 2016 г. 50

Таблица 4.3. Изпълнени Проекти по Оперативни програми и ПРСР 51

Таблица 6.1. Прогнози (реалистична, песимистична и оптимистична) за очакваното изпълнение на целите и приоритетите на ОСР Русе до 2020 г. 53

Фигури

Фигура 4.1. Финансово изпълнение на ОСР Русе 2014-2020 по цели в хил. лв. 48

Фигура 4.2. Тежест на изпълнение на целите на ОСР Русе 2014-2020 от общото изпълнение 49

Фигура 4.3. Тежест на планирано изпълнение на целите на ОСР Русе 2014-2020 от общото изпълнение 49

Фигура 4.4. Планирано разпределение на източниците на финансиране на ОСР Русе 2014-2020 50

Фигура 4.5. Реално разпределение на източниците на финансиране на ОСР Русе 2014-2020 50